

MAIG 75
n°648 - 25 Pts

luc

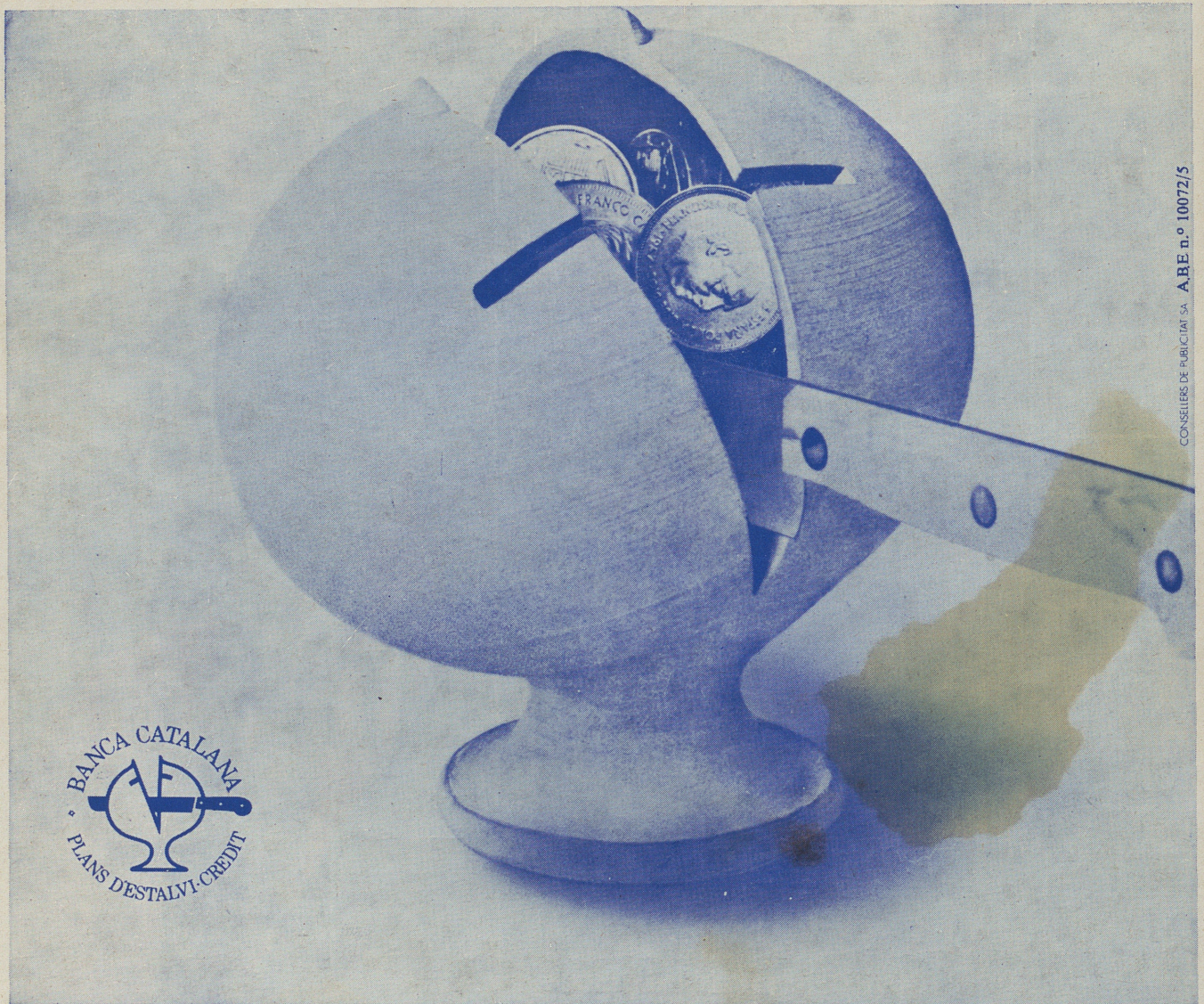
UN ENSENYAMENT DE CARA AL POBLE

TAULA RODONA:
PER AL JOVENT. DRET D'ACAMPAR?

ESTALVIAU LA MEITAT. BANCA CATALANA HI POSA LA RESTA

El sistema és molt senzill. ¿No és ver que estalviau una quantitat fixa cada mes pensant en qualque cosa concreta? Fins i tot pot ser que hàgiu calculat el temps aproximat que haurà de

durar el vostre estalvi. Doncs bé: Confiau-nos els vostres estalvis periòdics des d'avui mateix, i quan hàgiu arribat a la meitat del que necessitau, demanau-nos un crèdit per la resta.

lluc

MAIG 75

TAULA RODONA:
PER AL JOVENT, DRET D'ACAMPAR?

PORTADA

El dret -que ara sembla en perill- dels joves a acampar, l'esplai de les colònies i l'aprofitament de l'estiu per l'escola i la Universitat: vet ací el número de maig.

LLUC

Revista mensual, n.º 648
Any LV

Direcció:

PP. Missioners dels Sagrats Cors
Monestir de la Real - Ciutat de Mallorca

Informació i correspondència:

Apartat de Correus n.º 619
Telèfon 22 48 91
Palma

Director: Bartomeu Suau Tugores

Conseller-Delegat: Manuel Soler i Palà

Caps de Redacció: Josep M. Llompart i
Pere Llabrés i Martorell

Subscripció: 250 ptes. anuals

Estranger: 300 ptes. anuals

Preu de l'exemplar: 25 ptes.

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Imp. SS. CC. - Balmes, 89
Dipòsit legal: P. M. 276-1958

= Sumari =

Pàg.

La capçalera d'aquest número de maig és dedicada a plantejar la problemàtica derivada d'un decret del Govern sobre acampades juvenils i a presentar alguns aspectes actuals de l'ensenyament a les Illes.

2 EDITORIAL: Un «altre» ensenyament.

4 **Colònies de vacances.** Pere Joan Carrió i Villalonga exposa el que han significat i el que són aquestes oportunitats ofertes als nins de les Illes per passar uns dies d'esplai a l'estiu, educatius en el ple sentit de la paraula.

7 **TAULA RODONA. Per al jovent: dret d'acampar.** El Secretariat pedagògic d'Obra Cultural Balear va reunir alguns dels representants més efectius de les organitzacions mallorquines, que es dediquen a acampades, per conversar sobre el decret de 20/7/1974. Parlen de la seva postura davant aquesta posició governamental: Professorat E. G. B., Escoltisme de Mallorca, Colònies de Ca'n Tàpara, Selva i Pollença, Muntanyisme.

9 **Eco a la premsa de Barcelona** de les reaccions davant l'esmentat decret.

10

Educació pre-escolar: una situació per resoldre. Margarida Aguiló i Genoveva Marí us parlen de la problemàtica de les guarderies infantils, a Mallorca concretament. La manca de planificació administrativa i la situació concreta de l'educador exigeixen una resolució eficaç que no pot esser ajornada.

11 **L'escola d'estiu d'enguany.** Un comunicat de la Comissió organitzadora.

Escoles d'estiu «Rosa Sensat», vistes per un mallorquí. Joan Pujol us parla de la seva experiència.

13 **La setena Universitat catalana d'estiu serà doble.** Pere Verdaguer presenta el programa de la U. C. E. d'enguany que tindrà dues tongades a Prada: 20-30 de juliol i agost. Obra Cultural Balear n'organitza l'assistència col·lectiva per als assistents de les Illes.

15 **Actualitat pedagògica,** a cura del Secretariat pedagògic d'O. C. B.

16 **LA RODA DEL MÓN.** Antoni Serra escriu sobre la **Normalitat a les eleccions** de Portugal. El mes que ve hi haurà el comentari dels darrers esdeveniments a Vietnam, ja que aquest article fou escrit abans del 30 d'abril proppassat.

18

L'ESGLÉSIA NOSTRA presenta aquest mes una reflexió plural, des de Mallorca, sobre la carta col·lectiva de l'episcopat espanyol, feta pública el passat 19 d'abril. Sis opinions, encapçalades pel bisbe de Mallorca, tracten de projectar la llum del document de la **Reconciliació** sobre la realitat nostra de cada dia.

21 **El llibre va fer poca festa.** Un comentari de Sebastià Verd sobre la darrera festa del llibre i les novetats editorials mallorquines en català.

22 **ART.** Damià Ferrà-Ponç fa la crítica d'una obra recent «**Baleares**», dedicada principalment a la història del nostre art.

25 **QÜESTIONS SOBRE LA TAULA: El llibre,** per Planas Sanmartí.

26 **Des de la Rambla. Crònica de Barcelona,** per Biel Mesquida i Amengual.

Un «altre» ensenyament

Avui, la realitat de l'ensenyament és com una mena d'índex de com una societat o, més ben dit, alguns sectors del poder d'aquesta societat es preparen per a l'esdevenidor des de la pròpia base. Ensenyar, no hi ha dubte, és informar, donar a conèixer, obrir perspectives, facilitar el treball de la persona dins la collectivitat on està inserida. Cal afegir, però, que aquesta tasca no ha de ser feta d'una manera coaccionadora ni, per suposat, classista, sinó des d'uns nivells racionals i lliures. Tenint en compte això, podríem dir que una collectivitat, un poble, no es desenvoluparà cap a un futur millor, és a dir, més just i més potenciador, si els elements informatius i els coneixements que rep són impartits i produïts per elements, diguem-ne, altament alienadors.

A les acaballes del segle XX, a una societat moderna, l'ensenyament no pot estar sotmès —cosa freqüent— a l'arbitrarietat d'uns pocs, d'unes minories que no volen perdre el control ideològic i que, per això mateix, esmercen gran quantitat d'ideologia a les informacions fins a convertir-les en autèntiques deformacions pedagògiques o didàctiques.

L'ensenyament a les Illes, de la mateixa manera que a les diverses àrees de l'Estat espanyol, no és ni en pot ésser cap excepció. L'arbitrarietat és palesa a diversos i amplis nivells: des d'un classisme anacrònic, depassat, als sistemàtics canvis de criteris a l'hora de planificar una política pedagògica; des de la inseguretat en què es veu obligat a moure's l'ensenyant —el mestre, el professor— fins al desconcert que ha de patir qui rep la disciplina escolar, que, d'altra banda, es veu tractat d'una manera unilateral gairebé sempre.

El que deim és fàcilment comprovable, al nostre entendre d'una forma indiscutible, si examinam el decret de 20 de juliol de 1974 sobre l'organització i la inspecció de campaments, co-

lònies i marxés juvenívoles. Ho citam com a exemple, però no com a únic punt de referència, perquè en trobaríem molts més. El sotmetiment, la dependència ideològica = política —mitjançant el control de les «Delegaciones Nacionales de la Juventud» i de la «Sección Femenina» que tipifica el decret— parlen molt clarament de la sospitosa politització que hom pretén de l'ensenyament i del món de la joventut, de dia en dia més important, conseqüència lògica d'un passat ultra que no es resigna a la pròpia mort.

A les Illes, com a collectivitat concreta i definida que són, la problemàtica que ens ocupa assoleix uns nivells ben diferenciats i ben concrets dels quals no podem perdre la perspectiva. Ens referim òbviament a aquells elements d'un ensenyament obligat que, des de fa més de trenta anys, ha estat marginat de la llengua, de la cultura, de la realitat sociològica i històrica pròpies de la societat on ha estat impartit. No és gens estrany, doncs, que a les Illes tinguem plantejat un veritable divorci entre el que **és, pensa i fa** la persona com individu públic i la formació que ha rebut a l'etapa escolar. Si no fos que la majoria d'individus no tenen ni tan sols capacitat per arribar a formular aquesta contradicció tan fonamental o a reconèixer-la, podríem dir que aquesta s'expressa, s'evidencia en un sentiment d'inferioritat a tots nivells (nosaltres diríem que és un dels mecanismes de control que hàbilment fa entrar en joc el capitalisme. Recordem, si no, com Gramsci analitza el sentiment de culpabilitat que el govern central italià inculcava a Sardenya per a millor explotar-la, fent creure que «els meridionals són biològicament éssers inferiors, semibàrbars o bàrbars per complet, per destí natural». ¿No són evocadores per a ningú aquestes paraules?). Mitjançant aquest sistema tan expeditiu, consistent en esborrar la memòria col·lectiva d'un poble o els signes que podien fer que aquesta existís o fos reconstruïda, la persona no pot realitzar-se plenament dins la societat a la qual pertany, senzillament perquè els indicadors de l'existència d'aquesta no hi són a l'hora d'aprendre.

D'aquí la necessitat de normalització de l'ensenyament a les Illes. És a dir, ensenyament de i en la nostra llengua com a primer pas, i que respongui a les nostres necessitats bàsiques, d'un passat i d'un present als quals no podem renunciar per més temps. Necessitats que no són un fet «culturalista», de pur plaer localista, sinó que requereixen una revisió crítica de la nostra personalitat dins els present: situació escolar als barris, colònies i escoles d'estiu, planificació de guarderies, situació dels mestres als pobles, etc. i etc.

Aquesta és la lluita pedagògica que, agradi o no, està plantejada a les Illes.

El gran industrial de Catalunya
a Palma de Mallorca
Avda. Comte de Sallent, 60

Banco Industrial de Cataluña

(Diners que produeixen)

Barcelona, Bilbao, Córdova, Logroño, Lleida,
Madrid, Múrcia, Palma de Mallorca, Sant Sebastià, Saragossa,
Sevilla, Tarragona, València, Londres, Nova York, París.

BANCO
INDUSTRIAL
DE
CATALUÑA

Colònies de Vacances

per Pere J. Carrió

A les nostres illes, cada estiu, és ben corrent trobar a distints llocs, situats sovint prop de la mar, grups d'infants i adolescents que, instal·lats de forma més o menys improvisada, passen uns dies de vacances, emmarcades dins un ambient d'esplai, joc, ... i activitat, que aporten una nova dimensió educativa: la colònia de vacances.

Les institucions que actualment organitzen colònies d'estiu són bastant nombroses: Parròquies, Centres Socials, Escoles Nacionals i Privades, Empreses, Caixes d'Estalvis, Municipis, ... Però ja que no existeix cap tipus d'organització o federació que aglutini aquestes disperses entitats i que ajudi d'una forma efectiva la seva labor, les dificultats amb què es troben són a vegades quasi insuperables i només la tremenda potencialitat dels grups dirigents fa que sigui possible, no solsament que es continuïn realitzant, sinó que, cada estiu, siguin més nombroses i més pol·lents pertot arreu.

ANTECEDENTS HISTÒRICS

Les colònies de vacances no constitueixen un fenomen recent. Fou a Suïssa, l'any 1876, quan el pastor Bion fundà la primera colònia d'infants. A Espanya aquest moviment educatiu arribà a principis de segle i va esser precisament l'Ajuntament de Barcelona el que des de 1906 inicià, sota la direcció d'Artur Martorell, un moviment de colònies escolars que perdurà fins a 1936. A aquestes colònies hi arribaren a assistir un promig d'uns 12.000 infants per estiu.

Aquest moviment educatiu arribà també a les Illes gràcies a l'ajuda de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de les Balears que adquirí la finca de Ca'n Tapara precisament amb aquesta finalitat. Enmig d'aquell frondós pinar que, imaginam, formaria un sol cos i que encara no devia estar rodejat per l'horripilant bosc d'edificis que avui l'envolta, van passar centenars d'infants unes vacances que constituïren l'inici del moviment de colònies escolars a Mallorca. L'any 1936 acabà, com a la resta del país, aquesta nova i enriquidora experiència, i no seria fins passat l'any 1946 quan, sota l'orientació i protecció de l'Església, va tornar a revitalitzar-se.

COLÒNIES DE VACANCES, PER QUÈ?

Però és a partir de l'any 1969 quan veritablement el moviment de colònies creix de forma esponerosa a les nostres illes.

A Mallorca és la Comissió d'Infància i Adolescència del Bisbat, la que prepara i aporta els dirigents que possibiliten l'organització de distintes colònies d'estiu.

A Menorca és el Centre d'Acció Catòlica de Maó el que aglutina un grup de jovent interessat per a dur-les a terme.

A Eivissa és Càritas Diocesana la que possibilita a un grup de mestres joves d'organitzar els primers torns a la Cala de Sant Vicenç (Eivissa).

Però, ¿a què era degut aquest interès per a fer COLÒNIES?

Potser les reflexions que mogueren el grup responsable de Colònies d'Estiu de Maó siguin prou riques i resumesquin les motivacions que fonamentaren el reneixement del moviment de colònies.

Eills diuen:

Dins la ciutat de Maó no hi queden espais verds, les escoles han mutilat els pocs jardins per a donar pas a noves aules, els allotjats estan encaixonats per les parets, els carrers asfaltats i l'aire que comença a estar molt viciat.

- Els allotjats són martelljats per les imatges de la TV. Les joguines són màquines que els priven de desenvolupar la seva imaginació, quan no són armes per a fomentar la destrucció i l'aniquilament dels homes.
- Els pares fan dotze o catorze hores de feina. La família es congrega per a rebre l'impacte dels telefilms de vici i guerra. No hi ha intercanvi d'idees i pensaments entre pares i fills.
- La castellanització del llenguatge mutila el nostre vocabulari.
- No hi ha grups d'excursionisme ni centres d'amistat.

Dins aquest món viuen els allotjats a Maó l'any 1969.

Les famílies benestants, a l'estiu, poden gaudir de l'estada a platges o cases de camp; però la majoria de famílies obreres (que no cal dir són les més nombroses) han d'estar tancades dins el recinte de Maó i just els diumenges, aprofitant els cotxes que va a les platges més concorregudes pels turistes, veuen la mar.

Totes aquestes reflexions es feren un grup de persones interessades en l'educació dels infants i, aprofitant uns dossiers de COLÒNIES DE VACANCES de Càritas de Barcelona, van tenir la idea de

dur els allots a passar uns dies al camp, on poder veure que «la llet no surt d'un bòtil sinó d'una vaca» i aprofitar al màxim els dies a fi que els allots poguessin enriquir «el bagatge cultural per a desenvolupar-se dins la llibertat».

LA COLÒNIA DE VACANCES, UNA NOVA DIMENSIÓ EDUCATIVA

Pot ser interessant el fet que tots els grups organitzadors del moviment de colònies fonamentaren la seva tasca educativa a partir del que en diuen «escola nova», sempre sota un prisme democràtic i donant una forta importància a l'entorn geogràfic i cultural (llengua pròpia, descobertes, ...).

Vegem, per exemple, les idees que marquen el sentit a les colònies d'estiu de Ca'n Tàpara:

Vacances educatives per a nins i nines que no tenen possibilitats familiars de tenir-ne:

- **obrint uns camins nous de: llibertat, creativitat, originalitat, responsabilitat i conscienciació,**
- **tot això, dins una línia democràtica que possibiliti una co-gestió.**

LA FORMACIÓ DE MONITORS

El moviment de colònies ha partit sovint d'uns grups de jovent, interessats per la tasca, a vegades difícil però veritablement engrescadora, d'educar uns infants.

Però no sempre s'ha pogut comptar amb gent suficientment preparada pedagògicament per a dur a terme aquesta labor, i per això s'han hagut de muntar, pertot arreu, curssets de formació que durant l'hivern han servit, a la vegada, per a estimular i possibilitar una tasca educativa amb un mínim de seguretat i coherència.

En aquest aspecte cal remarcar la labor que ha realitzat Ca'n Tàpara des de 1969 organitzant curssets i trobades de tot tipus i que ha posat a l'abast de tota la gent interessada en l'educació del temps lliure.

A Maó existeix l'anomenada **Escola de monitors** que, mitjançant trobades periòdiques, ha anat profunditzant temes de coneixement del poble, a part de desenrotllar un programa de formació semblant al de Ca'n Tàpara.

A Eivissa el panorama és paregut: trobades periòdiques i curssets de formació.

És important remarcar, en aquest aspecte, l'ajuda rebuda a tots el racons de les nostres illes, de l'Escola d'Esplai de Colònies de Vacances de Càritas de Barcelona que, amb les seves publicacions ha possibilitat l'intercanvi d'experiències i el posar-se al dia en qüestions de pedagogia de l'esplai.

ELS LLOCS DE COLÒNIES DE VACANCES

Ja que són innumbrables les entitats que vénen organitzant colònies d'estiu a les nostres illes i que cada una o bé té un lloc seu o deixat o simplement munta la colònia a casals improvisats per a la seva estada, només podem emmarcar els llocs més coneguts per tothom o els que de manera més contínua vénen realitzant aquesta labor i que són: Ca'n Tàpara, Es Canaló i Zona Poliesportiva de Gesa. (veure quadre 4).

ALTRES GRUPS QUE ORGANITZEN COLÒNIES

Entre la resta de grups que organitzen colònies d'estiu cal destacar, en primer lloc, el grup de jovent de Pollença, els quals, el passat estiu, mobilit-

QUADRE 1

COLÒNIES DE CA'N TÀPARA						
ANY	A	B	C	D	E	F
1968	2	45		40		85
1969	4	38	41	81		160
1970	5	40	74	76		190
1971	4	43	34	73		150
1972	4		43	69	43	155
1973	5		36	77	105	218
1974	6		36	86	159	281
TOTAL	30	166	264	502	307	1239

A = nombre de torns D = nines de 13 a 15 anys
B = nins de 10 a 12 anys E = mixta de 10 a 12 anys
C = nins de 13 a 15 anys F = totals

QUADRE 2

COLÒNIES D'ESTIU - MAÓ (Mixtes)						
ANY	LLOC	EDAT	TORNs	NINS	NINES	TOTAL
1970	Es Canaló	7 a 11	3	29	30	59
1971	Es Canaló	7 a 12	4	44	58	102
1972	Es Canaló Ruta	7 a 14	2	33 9	14	56
1973	Es Canaló La Vall	7 a 10 10 a 12	3 1	39 23	23	85
1974	Es Canaló La Vall	7 a 10	2 1	32 31	19 8	90
TOTAL	—	—	16	240	152	392

QUADRE 3

COLÒNIES D'ESTIU DE POLLENÇA (Mixtes) CALA MURTA (FORMENTOR)		
SETMANA (TORNs)	EDAT	TOTAL DE NINS
1. ^a	11 a 12	31
2. ^a	6 a 7	25
3. ^a	9 a 10	30
4. ^a	8 a 9	31
5. ^a	10 a 11	29
6. ^a	9 a 10	30
7. ^a	11 a 12	33

zaren tota la població, planificant i duent a terme uns torns de colònies a Cala Murta, gràcies a la cessió de la finca —propietat de D. Ignasi Rotger— i a l'ajuda rebuda de tot el poble. Hi assistiren més de 200 infants del poble. (veure quadre 3)

Són també reveladores d'una inquietud pedagògica admirable les organitzades gairebé cada estiu pels centres parroquials de Ferreries, Binissalem, Lloseta, Ciutadella, ..., pel Seminari Diocesà i per l'escola del Poblat Gitano de So'n Banya.

QUÈ ES FA A UNA COLÒNIA D'ESTIU

Les colònies d'estiu es caracteritzen per ésser unes vacances organitzades de cara a uns infants. Les activitats giraran entorn de la realitat «infant».

Per aquest motiu no poden ésser nombroses. Totes les que s'han citat s'organitzen en torns de 25 a 50 infants.

L'equip de monitors ha d'ésser suficient per a arribar constantment a tots i cada un dels infants.

Les activitats responen sempre als centres d'interès dels infants però partint del fet que l'educació no pot ésser mai neutra sinó que s'ha de fonamentar en una concepció de l'home i del món i en una anàlisi del medi on es duu a terme l'acció educativa.

Això requereix que tots els monitors siguin persones madures i que tinguin una preparació a tots nivells de manera que siguin conscients de la seva actuació, que té una intencionalitat evident, la qual cosa pot evitar d'ésser manipulats o simplement instrumentalitzats.

Vegem ara el que es fa a una colònia a partir de la vivència d'un nin d'onze anys que va assistir a un torn mixte l'estiu passat:

«Començaren a arribar a X alguns nins i nines. Al principi tots teníem vergonya però començaren a desfilar grans jocs i danses i les primeres cançons.

Noltros mateixos duquérem el funcionament de la colònia.

Anàvem a la piscina dues vegades al dia.

Organitzàrem una «assemblea» a on es podia discutir tot allò que havíem fet el dia passat i allò que ens agradaria fer els dies següents.

L'horabaixa anàvem al camp d'esports a on se practicaven tota casta de jocs. També organitzàrem jocs de bosc; el primer joc va ésser el Xou de l'oca.

Cada nit fèiem vetlades que se preparaven entre monitors i nins i en elles fèiem comèdies, danses i cançons.

Els darrers dies organitzàrem la gran verbena, que era com una gran festa patronal. Havíem preparat «teresetes», «caparrots», banda de músics, l'ajuntament en ple, teatre, concursos i carreres. Com a totes les verbenes la casa i el pati se varen adornar i se feren partits de futbol; un d'ells va ésser de nins contra monitors.

A la nit, enloc de la vetlada férem una «minisàfari». Els animals eren nins que imitaven els seus crits i en grups de cinc els havíem de caçar. Va haver-hi algunes complicacions.

El dia següent, l'horabaixa anàrem a visitar les coves i altres llocs.

Així diguérem adéu aquestes dies inoblidables que passàrem en aquesta colònia.»

PERSPECTIVES FUTURES

En principi a Ca'n Tàpara pensen organitzar cinc torns distribuïts entre el 16 de juliol i el 10 de setembre (abans hi haurà un torn exclusivament per a fills de pescadors).

Colònies d'estiu de Maó espera donar continuïtat a totes les activitats i a més organitzar qualque torn fora de l'illa.

Colònies de G. E. S. A. té pensat organitzar tres torns.

Colònies de Pollença s'està organitzant per a repetir les activitats de l'estiu passat.

Enfront d'aquestes possibilitats ens trobam, però, amb un futur tirant a gris, sobretot degut a les repercussions que pot tenir el Decret d'Activitats Juvenils que s'ha fet famós ja abans d'haver-se reglamentat.

El futur és gris perquè s'ignora com es materialitzarà, i, per això, la gent està a l'expectativa.

PERE J. CARRIÓ I VILLALONGA

QUADRE 4

TRES LLOCS DE COLÒNIES

Denominació i situació	Instal·lacions i característiques	Observacions
—«Centro de Formación Social de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares» Ca'n Tàpara. —Situat a 6 kms. de Ciutat (zona de Sant Agustí).	—Edificació enmig d'un pinar de 53.000 metres quadrats. —50 habitacions individuals i 4 dobles. —Menjadors, cuines, sala de reunions i terraces. —Piscina amb dues profunditats. —Pista poliesportiva.	—Cada estiu dóna cabuda a 5 ó 6 torns de colònies d'una durada de 10 dies. (veure quadre 1)
—Es Canaló: Finca rústica propietat del Bisbat de Menorca. —Situada a 3 kms. de Ferries i a uns 5 kms. de la mar.	—Casa de camp habitada per a trobades i colònies. —Cuina, menjador, dormitoris, sala de reunions. —Zona de terreny adequada per a jocs i esports.	—Cada estiu es realitzen de 3 a 4 torns mixtes de colònies. (veure quadre 2)
—Zona esportiva de G.E.S.A. —Situada al Port d'Alcúdia, al costat de la Central.	—Edificació amb: dues naus amb capacitat per a 25 llitres dobles (50), sala de jocs, sales per a tallers, i serveis. —Cuina, menjador i infermeria a un altre edifici distant 200 m. —Piscina de 33 m. —Piscina per a infants. —Camp de futbol, pistes de tenis i de minibasket. —Zona de pinar i parc infantil.	—S'han realitzat 2 torns per estiu. —Sols hi assisteixen els fills dels empleats de G.E.S.A.

TAULA RODONA

Per al jovent Dret d'acampar

Sobre el decret de 20-7-74 regulant l'organització i inspecció de campaments, albergs, colònies i marxes juvenils

Degut a l'impacte que ha produït el decret de 20 de Juliol dins els sectors avinents a les activitats a l'aire lliure o a tot tipus de tècnica pedagògica extra-acadèmica, el Secretariat Pedagògic d'OCB. ha cregut oportú convocar diversos representants dels organismes o grups més directament afectats. Creim que la disposició oficial suposa un cop mortal per l'excursionisme, marxes, colònies i muntanyisme a la nostra illa, per la situació de descontrol en les activitats, i la mecanització que imprimeix a totes les sortides. Per altra part, la facilitat amb què un individu pot veure's involucrat dins la illegalitat representa un incentiu per revestir d'un caràcter ja crònic els nostres costums gairebé sedentaris. La idea que l'home es vegi condemnat a arrossegar-se dins un laberint d'asfalt i ciment no ens plau a tots aquells que feim de la natura la nostra casa.

Segons el dit decret, tots el menors de 21 anys que surtin en nombre major de 6 individus i per més de 24 h., cal que sol·licitin un permís al Govern Civil. Aquest permís s'haurà de sol·licitar amb un marge de 20 dies d'antelació. Evidentment el caràcter de la nova llei està enfocat a establir un control sobre unes activitat que fins ara discorrien dins un clima de companyonatge i esportivitat.

Tenim amb nosaltres representants de Colònies d'Estiu de Ca'n Tàpara, Selva i Pollença, Agrupació d'escoltisme, mestres d'EGB., espeleòlegs, muntanyistes i Grup de Jovent d'OCB. Per saber objectivament l'opinió al respecte dels amics que avui són amb nosaltres, hem plantejat el diàleg formulant tres qüestions que anem desenvolupant mentre anem entrant dins el tema.

- a) Finalitat que persegueix el decret segons el criteri dels entrevistats.
- b) Repercussions que pot tenir sobre els sectors abans esmentats.
- c) Repercussions sobre l'aspecte educatiu.

A

SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—La premsa nacional ha començat a fer-se'n eco de l'entrada en vigor del decret. Evidentment, tal decret respon a una maniobra estatal generalitzada i que podríem qualificar com a excessivament autoritària. ¿Quines són les finalitats concretes que pretén la nova llei reguladora?

COLÒNIES SELVA.—Les conseqüències d'aquest decret seran les d'un encaixonament d'aquest tipus d'activitats dins d'uns esquemes determinats. Tal fet repercuteix negativament sobre el desenvolupament d'un exercici que descongestia i vigoritza un gran sector de la nostra societat. La nostra actuació no ha anat mai contra la moral i els bons costums. Parlar en aquests termes no és més que intentar amagar un interès ocult que pretén que «la moral i els bons costums» són patrimoni d'uns pocs. A l'actual moment en què estan tan en voga les associacions és irònic el fet que qualsevol agrupació juvenil s'hagi d'emmarcar quasi obligatòriament dins els context de la O. J. E.

COLÒNIES CA'N TÀPARA.—Evidentment el decret oblidia en tot moment que hi ha unes altres organitzacions i que a més necessiten un gran marge d'autonomia.

PROFESSORAT EGB.—Respecte a això, creim que una possible causa de la implantació del decret sigui el fet que actualment la OJE està perdent adeptes. Tal mida col·loca sota el seu control qualsevol moviment juvenil.

POLISSES

PER SENTIR-SE SEGURS

Vostè les necessita pel seu negoci, casa, vehicle... i també per la seva pròpia vida.

Demani informació sense compromís a qualsevol de les nostres oficines i agents.

MARE NOSTRUM
vol estar al seu servei.

DIRECCIÓ GENERAL:

Via Roma, 45 - Tel. 212800
PALMA DE MALLORCA

COLÒNIES SELVA.—Consideram la OJE com a impositiva per principis. Les Colònies funcionen sota una modalitat eminentment democràtica en contra del decret un tant militarista. El decret reflexa censura, finalitat de «Seguridad Nacional» i por al «prosselitisme» contra lo tradicional. Per altra part manifesta una contradicció Associacions-decret, l'associació en si no té poder per educar la gent jove.

SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—En el decret s'entreveu que la «necessitat de preservar la Naturalesa» es toca molt «de passada», el que es remarca és que la joventut no surti dels «cauces establecidos».

MUNTANYISME.—En resum i d'entrada el decret intenta monopolitzar la creixent afició a la Natura. Tenim un organisme oficial que cobreix tots aquests tràmits, i malgrat això, a l'hora d'elaborar al decret ni tant sols li ho han consultat. Em referesc a la Federació de Muntanyisme que, ben segur, està igualment obligada a acceptar els articles del decret.

B

ESCOLTES.—La primera repercussió és una clara discriminació de les sortides. Moltes de persones no disposen de temps per tramitar tanta paperassa.

COLÒNIES POLLENÇA.—Aquest decret limita seriosament totes les activitats i sortides, a pesar que abans també existien una sèrie de normes que imposaven clares restriccions. Les Colònies d'estiu a Pollença han sofert cada any un control molt rigurós, fins i tot a l'hora de fer teresetes.

COLÒNIES SELVA.—Acceptar radicalment les imposicions del decret implica una adhesió incondicional a la ideologia de la Falange. Entenem que certes exigències dificulten el desenvolupament moral i ideològic de l'al·lot. ¿Està el decret vinculat a l'anunciada política d'aperturisme?

D'altra banda tenim entès que les Colònies de l'Institut Regional de la Marina es planifiquen saltant-se gran part dels tràmits establerts, ¿tal volta perquè és un organisme oficial?

ESCOLTISME.—Ja que ha sortit l'aspecte ideològic, sembla que amb l'entrada en vigor del decret es pretén dirigir primerament el jovent de cap a una tendència ideològica determinada, després vendrà l'educació, la llibertat... En resum, el que cal és l'ordre.

Nosaltres creim que tots els grups de joves organitzats en clubs, tenen com a finalitat utilitzar les seves activitats, inclús l'excursionisme, amb una clara funció educativa. La iniciativa, la creativitat, l'amor a la Natura està present dins els seus plantejaments. Malgrat això, aquestes mides sembla que volen expressar una manca de confiança respecte a totes les organitzacions que han demostrat tenir una certa solvència i eficàcia organitzativa i educativa en els fronts humà, cívic, intel·lectual, etc.

El decret ve a dir que tot el que s'ha realitzat fins ara ha constituït la història negra de l'escoltisme.

SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—Fixau-vos que no s'ementa res referent a jocs o altres activitats recreatives de grup reduït. Tot duu a unes conclusions que exalten el «machismo» i l'educació premilitar. La OJE està estructurada a base de centúries i esquadres. Amb una jerarquia, al nostre entendre, decadent.

ESCOLTISME.—Un altre punt del qual no es fa menció és precisament el clàssic Diumenger. És aquest en molts de casos el que més atempta contra la naturalesa, el seu esperit és més bé egoista i aburgesat.

SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—Potser la solució seria intentar educar aquest sector de la societat, diríem que conscienciar, fins i tot mentalitzar a l'estil europeu enlloc de procedir a base de sancions. La projecció i contacte

de l'home amb la Naturalesa ha d'estar enfora de tota agressivitat.

COLÒNIES SELVA.— És ja un fet la destrucció progressiva del nostre paisatge per mor d'una saturació de complexos urbanístics dedicats pertot arreu al turisme. Si es permeten aberracions paisatgístiques per part de gent responsable no és d'estranyar que gent menys sensible faci el mateix a distint grau.

C

ESCOLTES.—I passant a les repercussions dins l'aspecte de l'educació del decret, consideram que la seva funció és més directiva que educativa. La visió integral del dirigent és totalment oposada a la de l'animador o educador.

PROFESSORAT D'EGB.—La Llei General d'Educació diu que hem de promoure la iniciativa i la creativitat de l'educand i cap a dita finalitat està teòricament enfocat el treball dels mestres. Ara bé, sembla que el decret espera en tot moment una postura passiva de l'al·lot.

COLÒNIES DE SELVA.—En resum, el que aquí apareix monopolitzat, a l'estranger es fomenta mitjançant subvencions. Inclús els caps de grup reben un salari estatal.

ESCOLTES.—Respecte a això, vull dir que a Europa l'escoltisme ha existit sempre al marge d'altres moviments juvenils polítics com poden ésser «Joventuts Hitlerianes» o «Joventuts Socialistes». L'educació política a l'escoltisme és tan sols una iniciació prèvia al que suposa un ideari doctrinal que lògicament imprimeixen les organitzacions clarament polititzades. Per altra part, l'escultisme ha permès que molts d'al·lots immigrants hagin pogut sentir seves la llengua, la cultura i la mentalitat del país on viuen.

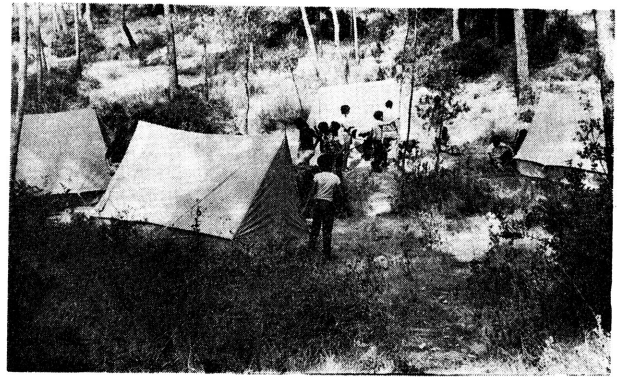
SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—Al contrari, al decret no vénen reflexades ni la problemàtica de peculiaritat regional ni el contacte teòric de l'al·lot amb la realitat del país. La modalitat, doncs, és evidentment directiva. Creim que el desenvolupament i la progressió de la nostra societat, necessiten enderrocar els conceptes de dirigents, de líders, en resum de jerarquització.

COLÒNIES CA'N TÀPARA.—La mida d'aplicació més o menys estricta del decret, esperem que sigui d'interpretació provincial. Lògicament, la condició turística de la nostra terra exigeix una aplicació un tant peculiar. Del contrari, serà un procés encadenat d'autoritacions i organismes.

COLÒNIES DE SELVA.—Per altra part, no consider un atemptat contra les Lleis Fonamentals del Moviment l'enfocament de les activitats a l'aire lliure. No té perquè considerar-se forçosament contradictòria tota tendència externa als dits principis.

SECRETARIAT PEDAGÒGIC.—Esperem en definitiva que el fet d'ésser la reserva espiritual d'Europa, atenuï una mica l'opinió dels altres països europeus enfront d'aquesta llei nostra. Ara, per acabar, intentem esbossar unes perspectives que solucionin, dins el que cap, la nostra apurada situació.

MUNTANYISME.—Nosaltres optàrem per fer un recurs directament al president de la Federació Espanyola de Muntanyisme i a la Delegació Provincial de la Joventut. No hi ha hagut contestacions; no obstant, creim que la nostra postura ha d'ésser recórrer directament a les autoritats administratives o a través de la premsa perquè l'opinió pública manifesti la seva disconformitat respecte al decret del 20 de Juliol i, a la llarga, pugui millorar l'actual estat de coses.

Eco a la premsa de Barcelona

El decret del 20 de juliol de 1974 sobre l'organització i inspecció de campaments, albergs, colònies i marxés juvenils tingué al seu moment un eco amplament difós a la premsa, que encara perdura.

Així, a Barcelona, **La Vanguardia**, **Tele-Exprés** i **Diario de Barcelona** publicaren entre desembre i gener algunes notes i notícies prou significatives sobre el trasbalsament que suposava el decret del Govern en les organitzacions excursionistes i de muntanyisme.

Així **La Vanguardia** esmentava i resumia una carta de deu centres excursionistes de Barcelona i de la seva comarca, alguns dels quals tenen milers d'associats, que demanava la derogació del decret i la confecció d'una nova normativa, manifestant els següents raonaments:

—El permís governatiu representa uns impediments per a les normals excursions de final de setmana que se solen planejar amb poc temps d'anticipació i sovint es desconeixen les circumstàncies d'instal·lació, condicions tècniques, nombre, edat, sexe dels assistents...

—No estam gens d'acord que la competència del responsable o cap dels campaments i marxés juvenils sigui decidida per les «Delegaciones Nacionales de la Juventud y Sección Femenina».

—Creim que l'ordre públic, idoneïtat dels dirigents i la recta orientació educativa de totes les activitats juvenils a l'aire lliure són suficientment garantides per la moralitat, serietat i experiència de les nostres entitats excursionistes

—La inspecció de campaments i marxés juvenils hauria de ser competència de les respectives Federacions Regionals de Muntanyisme.

—Finalment, creim que abans de l'aprovació del decret, les Federacions de Muntanyisme haurien d'haver estat consultades.

El **Diario de Barcelona** (28.1.1975) publicava la notícia d'una manifestació d'excursionistes a la plaça de Sant Jaume, devers mil cinc-cents, i de la protesta contra l'aplicació del Decret esmentat que havien fet la Federació catalana de Muntanyisme en carta dirigida al president del Govern, i també la Delegació diocesana d'escoltisme, Servei de Colònies, Moviment infantil i junior d'Acció Catòlica, tres entitats d'Església que consideren que el Decret incorre en contra-fur i contradiu l'article 15 del Concordat vigent. Aiximateix Associacions de Veïns i centres socials i juvenils s'adhereixen a la protesta. Del mateix en donava notícia **Tele-Exprés** de dia 28 de gener.

EDUCACIÓ PRE-ESCOLAR: una situació per resoldre

Segons la «Ley General de Educación» (L. G. E.), l'educació preescolar té com a finalitat «el desenvolupament armònic de la personalitat afavorint l'originalitat mitjançant activitats dinàmiques artístiques, d'observació, reflexió i llenguatge, i al mateix temps, facilitar la integració dins el grup amb el seu triple aspecte de comunicació, responsabilitat i col·laboració».

¿És això possible dins les condicions actuals en què es desenvolupa l'ensenyament preescolar? Per contestar-ho hauríem d'analitzar la situació actual de tal educació que d'una manera general és la següent:

PLANIFICACIÓ ADMINISTRATIVA

1.—Falta de reconeixement de 0-3 anys per part de la llei (substituint per un intent de guarderies laborals, i ensenyança no gratuïta ni obligatòria de 3 a 6).

2.—Falta de titulació de 0-3 anys i d'especialització de 3-6.

SITUACIÓ A MALLORCA

- Falta de guarderies, especialment a sectors populars.
- Condicions físiques inadequades: m.² insuficients, poca higiene, massa nins per classe, gent no preparada, falta de material...
- No hi ha concepció educativa del que representa el pre-escolar.
- Falta de respecte a la llengua materna.
- Manca de coordinació entre professorat i de relació amb la zona, provocat moltes vegades per la direcció del centre.

SITUACIÓ CONCRETA DE L'EDUCADOR

- Manca de valoració professional de l'educador.
- Problemes laborals: salaris molt baixos, manca de seguretat social, horaris llarguíssims.
- No hi ha representativitat democràtica dins el sindicat de l'ensenyament.

Examinant aquestes característiques es utòpic el pensar que dins aquestes condicions d'insuficiències en la planificació per part del Ministeri, manca de pressupost econòmic i de formació i valoració professional de l'educador, sigui possible acomplir els objectius proposats per la L. G. E.

I si això suposa un incompliment de la llei, dins les circumstàncies de l'infant de 0 a 2 anys, que no està prevista dins la planificació del Ministeri, la situació s'agreuja notablement, ja que els llocs escolars per aquestes edats han d'estar sotmesos a la iniciativa privada, el que suposa una despesa econòmica no assequible a les classes treballadores (essent elles les més necessitades d'aquest tipus de centres)

Si teniu intenció de comprar res de joieria, confeccions de pell, objectes propis per a obsequi, articles de viatge, perles, porcellanes, quadres d'esmalt, etc., potser tindrem exactament allò que vos interessi.

ENS SENTIREM MOLT
COMPLAGUTS SI TENIU EL
GUST DE VENIR, SENSE
CAP COMPROMÍS PER
PART VOSTRA, A VEURE
LA NOSTRA SELECCIÓ
D'ARTICLES

nacar

Jaume III, 115-119

Tel. 21 69 06 - 21 69 07 - 21 06 48

Palma de Mallorca

UNA EMPRESA AMB INDISCUTIBLE
VOLUNTAT DE SERVIR BE TOT HOM

(Amb molt de gust vos farem un 10% de
descompte si esmentau aquest anunci)

que per altra banda moltes vegades no garantitza una labor pedagògica eficaç.

Donada aquesta situació general, un grup d'educadors dedicats a l'ensenyament preescolar ha vist la necessitat de fer un estudi per plantejar objectivament aquests problemes i aconseguir, no tan sols el que les altres educadores prenguin consciència d'ells, sinó que el pares, barriades, etc... també hi participin. És imprescindible que això es dugui a terme per intentar millorar la situació endemés d'adonar-se que el que manca és que l'administració planifiqui la construcció d'una xarxa de guarderies populars d'acord amb les necessitats reals de la població.

*Coordinadores de guarderies:
Margarida Aguiló
Genoveva Mari*

L'escola d'estiu d'enguany

Fa uns pocs anys se celebraren un parell d'Escoles d'Estiu a Ciutat. Eren fruit de les inquietuds d'un grup de mestres mallorquins assistents a la vegada a les escoles d'Estiu de «Rosa Sensat» de Barcelona. Funcionaren sota el nom de Cèlia Vinyes, educadora mallorquina.

Per causes particulars i per manca, sobretot, d'una ajuda i protecció d'un organisme que hagués pogut potenciar una continuïtat, l'Escola d'Estiu deixà de celebrar-se.

Aquest hivern el Secretariat ha fet una feina prou coneguda cursats de plàstica, expressió corporal i dinàmica i de tècniques Freinet, seminari de Sociologia de l'educació, etc., etc. —i amb una nombrosa assistència.

Ara, per complementar la tasca del Secretariat i per consolidar un moviment de mestres que s'està gestant dins ell ha cregut convenient muntar una nova Escola d'Estiu.

Aquesta Escola tindrà dos apartats: preescolar i E. G. B. enfocada cap el mètode Freinet. A més unes activitats conjuntes de plàstica i dinàmica, temes monogràfics referents a la cultura mallorquina i activitats vàries d'esplai.

COMISSIÓ ORGANITZADORA
DE L'ESCOLA D'ESTIU

Escoles d'Estiu «Rosa Sensat» vistes per un mallorquí

Em preparava per fer oposicions de magisteri quan vengué a passar uns dies a Mallorca Na Marta Mata, l'ànima de «Rosa Sensat», que vaig conèixer a ca la meua professora N'Encarna Viñas. Era l'hivern del 66 al 67. L'estiu següent vaig assistir a l'Escola d'Estiu que se celebrava per segona vegada a Barcelona; de llavors ençà vaig ésser un fidel i entusiasta assistent fins al 71 que, per causes familiars, no hi vaig poder tornar pus.

Reconec que l'Escola d'Estiu em va causar un xoc mes o menys profund i que em marcà professionalment i personal per molta d'estona. Jo sortia d'una Normal palmesana quasi fòssil d'on just guard un bon record o més ben dit un excel·lent record de les classes de Pràctiques, Cièn-

cies Naturals i Dibuix. La resta fou per a mi ofegador.

Va ésser també trobar-me en certa manera amb el meu passat personal. Educat dins parvularis i escoles primàries actives centro-europees i més tard empeltat de mala manera dins els col·legis religiosos de Ciutat, no havia tornat a tenir cap contacte amb el moviment de les escoles noves o actives.

Però, què són les Escoles d'Estiu? Són, crec, el principal complement de «Rosa Sensat», institució docent dedicada a la formació de mestres dins el moviment renovador de l'educació. Són sense cap dubte la manifestació més important que es realitza a tot l'Estat Espanyol dins el camp de la docència, tant per la quantitat d'assistents

CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES

(Fundada l'any 1882)

OFICINA CENTRAL:

C/. Ramon Llull, 2 (Plaça de Sant Francesc)
PALMA

AGÈNCIES URBANES

Tous Ferrer, 50 - 52
Blanquerna, 142
Calvo Sotelo, 97 - 99
Cardenal Rosell, 126
B. Sta. Maria del Sepulcre, 15
Honderos, 119
Luca de Tena (cantonada Aragón)
Milán, 39 (Arenal)
Cap. Crespí Coll 26, (Son Gotleu)
Barranco, 31-A (Génova)
Colliure, 143 (Camp Redó)
Miquel Porcel, 58 (Son Espanyolet)
Cala Marsal (Son Cladera)
M.ª Ant.ª Salvà, 13 (Sa Vileta)
Legionario Aleixo (Son Cotoner)
Camí Vesinal de Son Rapinya, 59
Reis Catòlics, 19 (La Soledat)
Baltasar Valentí, 65 (Vivero)
Trigal, 48 (Son Ferriol)
Mons. Mayrata, 159 (Son Sardina)

OFICINES a

Alaior - Alaró - Andratx - Artà - Biniali -
Calvià - Campos - Capdellà - Ciutadella -
Colònia de St. Jordi - Eivissa - Esporles -
Felanitx - Inca - Lloseta - Lluçmajor - Ma-
nacor - Maó - Maria de la Salut - Muro -
Palma Nova - Peguera - Petra - Pollença -
Porto Cristo - Pòrtol - Porreres - Port d'An-
dratx - Port de Pollença - Port de Sóller -
Sant Antoni - Sant Joan - Sant Lluís - Santa
Eulàlia - Santanyí - Santa Maria - Sa Pobla -
Sencelles - Sineu - Sóller - Valldemossa -
Vilafranca - Villa Carlos

com, i sobretot, per la qualitat del professorat format per les personalitats més representatives del moviment de renovació educativa.

Les classes de continguts, els cursos monogràfics, els cursos de divulgació de temes generals (culturals, polítics, socials, etc.), les activitats d'esplai, etc. tot respon a una ideologia que és l'antítesi de la que es donava a l'Escola Normal ciutadana. Ideologia basada en l'escola activa, educació integral, no confessionalisme i la coeducació entre altres coses.

Crec sincerament que el poc que sé com a docent ho he après en gran part a «Rosa Sensat». ambé estic obligat a dir que el que assimilat a les Escoles d'Estiu m'han estat molt difícil posar-ho en pràctica dins l'escola, aquí a Mallorca: la soledat, la incomprensió, la sequedat d'esperit, l'immobilisme tradicional de certs sectors de la docència m'han posat travetes perquè el meu esforç fos inútil. Just l'amistat sincera i el meu convenciment profund em mantenen dins l'afany.

JOAN PUJOL

4CATS
galeria d'art
C/ San Sebastian, 7
Tel. 22 64 93 Palma

Joan Palou

6 - 30 maig

La setena Universitat catalana d'estiu serà doble

per Pere Verdaguer

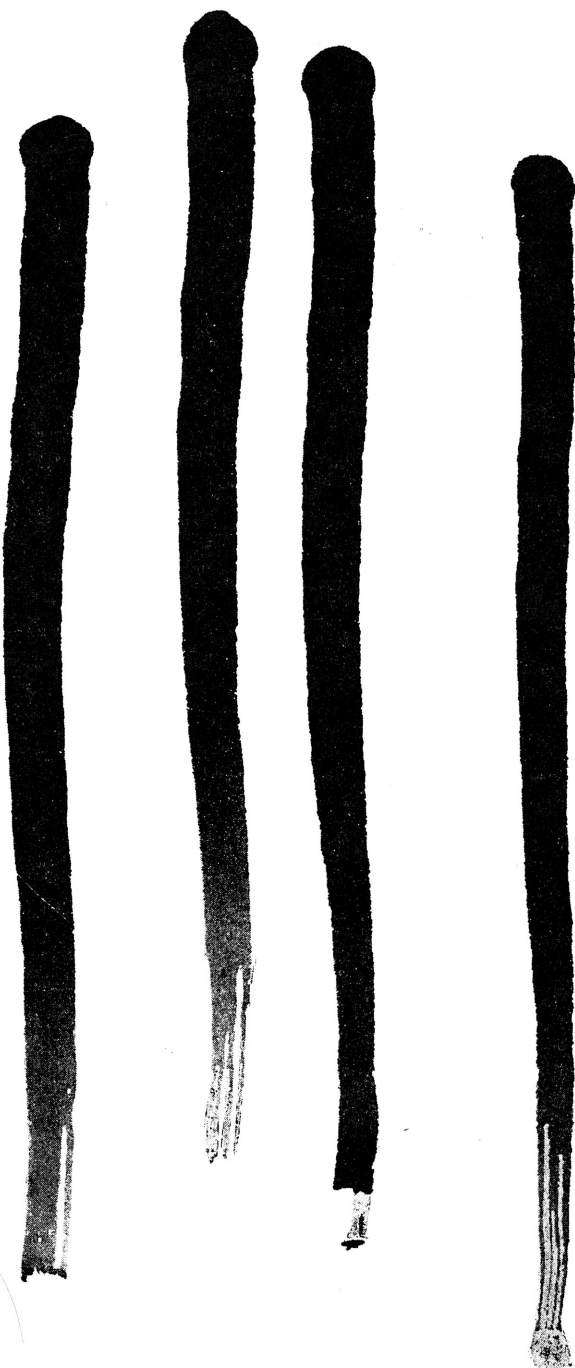
Feia anys que es veia venir, però el 1975 ha esdevingut ineluctable el desdoblament de la Universitat catalana d'estiu. Eixit el 1969 d'un acte de voluntarisme del Grup rossellonès d'estudis catalans (G.R.E.C.) que volia provocar una reflexió seriosa i del punt de vista català sobre la regionalització a França (regionalització que podria ser força benèfica per al departament dels Pirineus Orientals, és a dir, en un sentit ampli, per al Rosselló), l'encontre va esdevenir ràpidament una manifestació de tots els Països Catalans. Aquesta orientació explica la inesperada creixença: 75 participants el primer any, 150 el segon, 300 el tercer, una mica més de 400 el quart, uns 600 el cinquè, i mil el sisè (és a dir, l'any passat).

El 1974, doncs, hom va arribar a la saturació de les capacitats d'acolliment del Liceu Remoumier de Prada, capacitats, val a dir-ho, ja considerablement augmentades per l'administració de la vila per tal de satisfer la demanda. Al curs de les assemblees generals celebrades va ser plantejat aquest problema material; el desig general expressat va ser que hom no parés la creixença per motius d'aquest ordre. Hom va proposar, per exemple, d'ampliar els campings. Els responsables, que volen evitar que la Universitat prengui aspectes de foc de camp —per altre banda ben simpàtics però que no s'adiuen amb la serietat del treball a realitzar— prefereixen fer dues tongades, una al juliol i l'altra a l'agost, sempre del 20 al 30 del mes.

Hom va proposar també, a les assemblees generals de les quals parlàvem, que fos fixada una edat mínima dels participants a fi que els cursos poguessin situar-se sempre al nivell que calia. Però prevalgué l'opinió contrària, que afirmava que els joves de setze o disset anys que van a Prada són intel·lectualment madurs, que ja són alumnes sovint d'altres universitats, que hi ha sempre seccions assequibles i que al capdevall els professors són sempre els qui s'han d'adaptar als nivells de preparació de la gent i no al revés. Exigir un nivell determinat d'estudis generals o especialitzats per tal de poder inscriure's a tal o qual secció faria perdre a la U. C. E. aquell caràcter d'universitat popular i oberta que és una de les seves característiques més importants.

Si no hi havia, doncs —ans al contrari— motius de fer cap selecció de participants, va semblar tanmateix que havia arribat el moment de procurar sistemàticament d'harmonitzar la representació geogràfica dels diversos Països Catalans, i això per diverses raons. Primera, perquè cada regió havia de poder-se beneficiar de l'encontre de la mateixa manera (el reclutament més o menys espontani s'havia anat desenvolupant d'una manera —podríem dir— biològica i ignorava àrees importants que no rebien una informació suficient). Segona, perquè una representació desproporcionada de les comarques no permet un plantejament just dels problemes relacionats entre països catalans. Prada havia estat des del començament un lloc d'encontre privilegiat i havia arribat el moment que aquest aspecte assolís una mena de perfecció i permetés un diàleg complet.

Els organitzadors estan molt satisfets d'haver trobat, en particular a València i a les Illes, interlocutors conscients d'aquesta necessitat i representatius de les àrees geogràfiques corresponents. Podem dir des d'ara que Prada, el 1975, serà, doncs, una mostra valedora i no gens reduïda de la demografia de les terres de parla catalana. Donarem només un exemple dels efectes que pot

tenir la nova barreja. La lingüística i sociolingüística es comencen a despertar de certs somnis relatius a la normativitat i enriqueixen considerablement el concepte de llengua amb la consideració de diversos ordres de nivells (un d'ells, el dialectal) que hom s'absté de valorar qualitativament. Nosaltres esperem que els treballs realitzats a Prada sobre aquestes qüestions seran força més valuosos si els participants mateixos s'hi troben directament i personalment implicats. En aquest sentit hom realitzarà unes condicions realment excepcionals, òptimes. I per extrapolació hom pot fàcilment deduir que la situació serà també molt favorable a la discussió franca d'altres tipus de problemes.

Hem de donar, ara, una idea de les dues tongades d'enguany. La del juliol serà més modesta ja que hi assis-

tiran «només» tres o quatre-centes persones. Però, quant als altres aspectes, serà naturalment del mateix nivell intel·lectual que l'altra. No cal témer que hi falti l'esperit polèmic: les primeres universitats, amb una quantitat de gent més reduïda, han deixat tanmateix el record de taules rodones ben animades i fins d'afrontaments bàsics que, si podien tenir quelcom de desagradable al moment on es produïen, han estat finalment constructius. Un nombre de participants més reduït augmenta per altra banda el confort (per exemple no hi ha necessitat de dos serveis de menjador, els dormitoris són menys plens, la gestió administrativa és més fluïda, etc.). En fi, els exemples dels altres anys mostren que els contactes entre els grups de participants són més profunds. (Això no vol dir, evidentment, que la presència de mil persones a Prada per l'agost no tingui també els seus al·licients!).

El juliol, doncs, hi haurà una dotzena de seccions que seran: 1.—Llengua elemental. 2.—Lingüística i sociolingüística. 3.—Literatura. 4.—Història. 5.—Filosofia. 6.—Ciències. 7.—Arts plàstiques. 8.—Arquitectura. 9.—Teatre. 10.—Cinema. 11.—Música. 12.—Pedagogia de l'art (expressió plàstica i dinàmica, etc.).

La segona tongada tindrà almenys 27 seccions, cap de les quals, en principi (no repeteix els temes del juliol). Són: 1.—Català elemental. 2.—Català mitjà. 3.—Lingüística, sociolingüística. 4.—Literatura. 5.—Història. 6.—Estudis rossellonesos i occitans. 7.—Països Catalans. 8.—Minories ètniques. 9.—Economia. 10.—Comunicació social. 11.—Ciència política. 12.—Ciències socials. 13.—Dret. 14.—Filosofia. 15.—Ciències exactes. 16.—Biologia. 17.—Medicina. 18.—Agricultura. 19.—Arts plàstiques. 20.—Teatre. 21.—Cinema. 22.—Psiquiatria i pedagogia. 23.—Seminari de psicologia aplicada. 24.—Sociopedagogia. 25.—Expressió plàstica. 27.—Escola no directiva.

Aquesta llista presenta canvis sensibles en relació dels anys anteriors, i és que hom ha procurat de tenir en compte les suggerències i els desigs dels participants constituïts en assemblees generals el 1974, suggerències

i desigs que apareixen també a través de l'enquesta realitzada per escrit l'any passat. Cal afegir que les estructures de la U. C. E. deixen una flexibilitat de funcionament enorme i la possibilitat d'organitzar a la demanda i a més de les taules rodones i seminaris tota una sèrie de grups de treball sobre els temes que interessin als participants. Com sempre, hom procurarà d'afavorir les convergències de les seccions per tal d'enriquir i d'ampliar els temes d'estudi.

Les insuficiències administratives provocades per l'afluència del 1974 han estat analitzades i hom creu poder-les subsanar per dos tipus de modificacions: ampliant considerablement l'equip responsable del funcionament de la U. C. E. fent-hi intervenir gent de tots els Països Catalans (benèvols com els mateixos rossellonesos del G. R. E. C.); demanant als participants que s'inscriguin ben aviat i paguin en inscriure's les despeses totals, o sigui 402 F (80 F de matrícula —que dóna dret a la gratuïtat dels espectacles i de les excursions— i 28 F de pensió diària per onze dies i mig). (Els girs poden ésser fets a Josep Pons, carrer dels ocells, 66350 Toulouges, França). Ens sap greu d'acabar apuntant aquests tipus de notes, però és que la U. C. E. rep unes subvencions tan migrades que s'ha d'autofinançar. Cosa que per altra banda li deixa les mans completament lliures, i això és apreciable.

PERE VERDAGUER

OBRA CULTURAL BALEAR

organitza l'assistència col·lectiva
a la U. C. E. de Prada.

La inscripció es farà fins dia 15 de juny

c/. Vicenç Mut, 3 Tel. 22 48 91 Ciutat

Culminació d'una obra extraordinària:

EL VOLUM IV (i últim) DEL GRAN

CANÇONER POPULAR DE MALLORCA

replegat pel Pare RAFEL GINARD BAUÇÀ;

prologat i comentat per FRANCESC DE B. MOLL

Conté les «cançons llargues»: GLOSADES, CODOLADES i ROMANCER

Preu de l'obra completa (quatre volums): 2.000 pessetes

El volum primer ja només es ven amb els altres tres

Adquiriu-los tots, ara que encara hi sou a temps!

Distribució: LLIBRES MALLORCA: Fortuny, 13. Palma.

Actualitat pedagògica

a cura del
SECRETARIAT PEDAGÒGIC
de l'OBRA CULTURAL BALEAR

Seguint una línia d'evolució constant —pretenem estar així a l'avantguarda dels esdeveniments— el Secretariat Pedagògic està portant a terme un ambiciós intent d'obrir-se cap a la problemàtica escolar als pobles.

És evident que una tasca de reforma i de millora de les condicions en què es troba l'escola d'ara (moltes de vegades la nostra funció es limita a omplir els buits que deixa el pla d'EGB.) necessita la lògica contribució d'aquells mestres que treballen a zones llunyanes de Ciutat, no per això menys conflictives. La situació de l'escola als pobles es veu afectada per unes condicions (salvant unes poques excepcions) deficitàries quant a instal·lacions, mètodes i serveis complementaris que han d'esser tractades d'una manera molt peculiar. D'aquesta forma, quan el Secretariat Pedagògic va crear la «Plataforma de Mestres d'EGB.» era pensant en una rectificació de la dinàmica que seguïem de cap a una captació i integració de les característiques pedagògiques dins l'àmbit rural. Era, també, una resposta d'emergència a la crisi acadèmica que afectava i afecta tots els sectors: PNN, Universitaris, Magisteri, COU, EGB. Suposava deixar l'antiga línia eminentment tècnica, enfocada a saturar un caramull de fissures, a canvi d'un nou plantejament polític i reivindicatiu.

El propòsit d'expansió del Secretariat Pedagògic partint dels nombrosos col·laboradors que tenim a diferents pobles, el propòsit d'anar creant unes bases per la transformació de l'escola tradicional o escola passiva en una escola moderna i democràtica, i estructurar sobre aquest ideal un vincle entre tots els pedagogs mínimament interessats en mantenir una posta en comú permanent en els aspectes polítics i socials, és el que justifica la

creació de la Plataforma de Mestres d'EGB. Així, el dia 22 del mes passat va quedar pràcticament consolidada la nova perspectiva i al mateix temps, és ja un fet que els responsables més directes de la «Plataforma de Mestres» se'n facin càrrec de la coordinació del nostre Secretariat i de totes les seves seccions. De fet, si fins ara posàvem a la disposició del mestre uns elements teòrics i pràctics dirigits a un desenvolupament de la tasca educativa conjugant les peculiaritats pròpies de la nostra terra: Llengua, cultura, economia, en el futur i amb el nou plantejament d'acció esperam aconseguir una major integració del generalitzat món de l'educació dins la seva problemàtica.

Es mesos passats (i actualment) s'ha parlat molt de la lluita dels Universitaris, Batxillers i PNN, les seves vagues i les repetides demandes de nombroses reivindicacions han estat en boca de tots els ciutadans conscients dels moments crítics que travessam. Batxillers i Universitaris han portat la lluita a dos fronts: a nivell intern amb petició de tenir llibertat d'elegir representants, llibertat d'assemblea i, en suma, oposició a l'autoritarisme i a la selectivitat. Per altra part, enfocada a l'exterior: solidaritat total amb la ponència del Consell de districte i amb les gestions reivindicatives de la R. G. U.

Quant als PNN., si a principis de curs començaren a tot Espanya una sèrie d'aturs demanant readmissió dels acomiadats, estabilitat, igualtat, augment dels salaris, etc., amb l'única resposta de sancions i negativa al diàleg per part de l'Administració, la situació es torna crítica a principis del segon trimestre amb la incorporació dels nous numeraris. Ara bé, els mestres d'EGB. per ventura s'han vist en

qualque moment al marge del conflicte? Si és així, ¿no tenen dret (quasi diria que obligació) de manifestar també la seva disconformitat amb l'Administració i fer prevaler la seva postura?

Seguint aquest criteri i conscient de la seva responsabilitat, el Secretariat Pedagògic es proposa: Col·laborar amb el Col·legi de Llicenciats en tots els seus intents reivindicatius, manifestar públicament la seva protesta pel decret de 20 de Juliol sobre organització de campaments i albergs, formar una comissió col·laboradora de la Universitat Catalana d'estiu de Prada, solidaritat enfront de la repressió a tots els nivells i tractar més profundament sobre les eleccions d'enllaços sindicals, oposicions, selectivitat i tot tipus de reivindicacions en general.

Podríem seguir relacionant la inquietud del Secretariat Pedagògic, ja dins un altre caire, podríem parlar de l'Escola d'Estiu (amb l'ajuda de la Normal amb la seva línia de «balearitzar» l'ensenyament), o d'un programa de Ràdio en franca progressió, tal vegada del nostre interès per tractar sobre el bilingüisme... Amb els vuit mesos que duim en actiu hem procurat donar-li un esquema incisiu, afrontar amb dinamisme els problemes de l'ensenyament a base de treballar amb gent jove i de mentalitat clarament progressista. Volem que l'al·lot no sigui un objecte del pla educatiu. El nin s'ha de desenvolupar per si mateix, conjugant la seva pròpia iniciativa amb tota la gama d'estímul audiovisuals que li poden oferir les noves tècniques. Volem que no hi hagi un parèntesi entre la casa paterna i l'escola, i entre els pares i el nin. No més passivitat dins l'alumne, en la consegüent deformació receptiva a causa d'adoptar sempre una postura al

marge de la realitat. No més rentat de cervell.

La unitat base constitucional de l'Estat Espanyol: la família, necessita imperiosament una profunda revisió d'estructures. Per posar-la al dia, cal intensificar les relacions amb l'Escola, amb l'Escola nova.

BARTOMEU FIOL

PRESENTACIÓ DE «PERSPECTIVA ESCOLAR»

Organitzat pel Secretariat de Pedagogia de l'O. C. B. es va fer en el soterrani de la Llibreria Tous la presentació de la revista pedagògica «Perspectiva escolar».

Intervingueren Marta Mata (pedagoga), Jordi Vives (sociòleg) i Lluís López del Castillo (ensenyant), tots ells de **Rosa Sensat**.

VISITA DE «ROSA SENSAT» A PALMA

Per ajudar a la planificació i organització de la pròxima **Escola d'estiu**, dos membres de **Rosa Sensat** s'han reunit amb la comissió organitzadora del Secretariat.

L'entrevista ha servit per concretar la col·laboració de **Rosa Sensat** a l'**Escola d'estiu**. Igualment està prevista la visita de persones de l'Escola Moderna de Barcelona amb la mateixa finalitat.

IMPREMTA ESCOLAR

A la secretaria de l'O. C. B. es troba a disposició dels mestres i educadors en general un bon nombre de litògrafs (impremta escolar).

150.000 PTES. PER A LA SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ

La Fundació Bofill ha concedit una beca de 150.000 Ptes. al treball d'investigació sobre sociologia de l'educació que es desenrotlla en aquest Secretariat.

DEL 3 AL 10 DE SETEMBRE: ESCOLA D'ESTIU

En principi l'**Escola d'estiu** està prevista pels dies 3 al 10 de setembre. Es realitzen gestions perquè pugui celebrar-se a l'escola de professors d'E. G. B. (Normal). Us tindrem informats.

L'ANGEL BLAU

Venda de llibres
antics i moderns

c/. Sant Bernat, 2
(darrera la Seu)

Tel. 21 60 96

CIUTAT

La roda delmò

El destí personal, si alguna vegada s'havia desenvolupat com una cosa individual, es despersonalitzava i es destruïa fins a quedar convertit en esquerdes de somnis... Peter HANDKE

A l'hora d'escriure aquesta crònica encara no tenim resultats definitius de les eleccions a Portugal, però em sembla que, juntament amb els esdeveniments al Vietnam, han estat els dos fets polítics més importants d'aquest mes. Encara que sigui just per proximitat geogràfica, no hi ha dubte que aquestes eleccions han estat seguides amb una expectació especial i desacostumada. Efectivament, no passa cada dia que un poble, el portuguès, després de més de quaranta anys de dictadura feixista trobi de bell nou la via electoral i el joc democràtic d'expressió política. També s'ha desfet el mite aquell de la immaduresa dels pobles per a la vida política, ja que l'experiència de com unes classes socials, uns grups i uns partits polítics, sotmesos a la més fèrrea vida clandestina fins fa poc, han estat capaços d'incorporar-se a la legalitat i a una nova dinàmica d'acció, s'ha encarregat d'esmicolar-lo. Així mateix, ha quedat provat la inviabilitat de tota mena de continuïsmes disfressats. I per això també les eleccions de Portugal tenien una veritable transcendència per als uns i per als altres. Segons com, podien ser un mirall on mirar-se; una realitat a l'abast, on buscar l'anàlisi de la pròpia situació personal o col·lectiva.

Ara, coneixedors dels resultats provisionals (victòria ampla del centre-esquerra: socialistes de Soares, destacats amb una majoria de vots, seguits pel Partit Popular Democràtic), segur que de reaccions, n'hi haurà hagut per a tots els gustos: d'una banda, una certa decepció i, d'altra, la confirmació de temors dins aquesta vella Europa insegura i predisposada a qualsevol afer. No és per oblidar el fet que a França hi ha al poder Giscard d'Estaigne (malgrat el **tour de force** no gens menyspreable de Mitterrand i les forces d'esquerra), o que els que estableixen les directrius polítiques a Anglaterra són els laboristes, representats en el seu caire més conservador per Harold Wilson, o que són la socialdemocràcia i Schmidt els que governen Alemanya. D'altra banda, veim com la violència neo-feixista, amb atemptats i morts sistemàtiques es va possessionar d'Itàlia aquests darrers temps, i trenta anys després de l'experiència mussoliniana.

Assistència Palmesana

amb el desig de
fomentar actes
culturals ofereix
cada dissabte
teatre o varietats

c/. Ramon Llull, 21

Tel. 21 12 28

Ciutat de Mallorca

Normalitat a les eleccions

Així les coses, vistes una mica superficialment, ¿han estat una sorpresa els resultats de Portugal? Jo diria que ha passat allò que precisament estava previst. Tal volta haurà sorprès un poc la diferència entre el centre-esquerra (PSP i PPD) i el Partit Comunista d'Alvaro Cunhal, tercer a la ronda per l'ocupació del poder. El treball constant, dinàmic, molt a l'europea, i la vinculació d'aquest partit amb el Moviment de les Forces Armades feien preveure —segons opinions— una no tan àmplia diferència a l'hora de la votació.

Però aquest fet, aquesta realitat, extreta d'un consens popular no podria justificar actituds de desengany o pessimismes que, en tot cas, serien fruit d'optimismes arbitraris, acientífics. Oblidar que en poc més d'un any Portugal ha vist l'enderrocament del salazarisme continuïsta de Caetano, el pas i la fuga d'Espínola, l'enfortiment del MFA i el sorgiment del Consell Superior de la Revolució, seria fer una abstracció i acceptar el més pur dels voluntarismes polítics. Els romanticismes polítics estan depassats i solament condueixen a les frustracions personals i després als desenganys col·lectius.

El poble portugués ha pogut expressar lliurement la seva voluntat i triar la forma de govern que li ha semblat més adequat. I tot això, per la via

pacífica —no cal dir que legal— i segons les regles de les democràcies europees. En aquest sentit, cap ordre s'ha trabucat, cap nova concepció ni interpretació del món ha sorgit, ni tenia per què. Ara veurem què decidiran l'OTAN/NATO, és a dir, els països satèl·lits dels USA i els USA, respecte a possibles bloqueigs econòmics.

...en els individus no quedava res d'humà... Peter HANDKE

Però allò que sí que ha causat un esglai dels bons dins les democràcies europees ha estat l'assalt de l'ambaixada alemanya a Suècia. La paraula terrorisme, no emprada segons els conceptes de violència de Sorel, ha tingut una vegada més el privilegi de l'actualitat immediata per als governs instituïts. Aquesta acció, que no pretenc de valorar ni de justificar, ha estat rebutjada per unanimitat. La mort d'un ambaixador o d'una personalitat política mínimament prestigiosa i establerta té sempre més ressò que aquelles altres morts: un guerriller palestí, per exemple, un estudiant o un obrer. No es tracta de justificar, com he dit abans, sinó que solament vull cridar l'atenció sobre el fenomen del tracte desigual dispensat a la premsa respecte a algunes morts.

¿Qui manifesta la seva repulsa enfront de l'explotació individual i col·lectiva?

¿Qui condemna les execucions, les perquisicions a Xile?

¿Qui s'enfronta als assassins feixistes d'Itàlia, d'Argentina...?

Aquest és un fenomen que, degut a la freqüència amb què es produeix, no podem silenciar a l'hora de comentar la realitat política internacional.

En el joc de la democràcia formal, la violència organitzada i legalitzada segueix essent violència i la impunitat d'aquesta només condueix a la violència. ¿Per què condemnar una violència i no l'altra?

No és cert que escriure m'hagi estat útil... Peter HANDKE

Escriure del Vietnam, de Cambotja... Ha passat allò que dèiem a la crònica del mes passat: Caigué Pnom Penh, Lon Nol abandonà el país... Poc després fou Van Thieu qui seguia els passos del seu confrare i veïnat, deixant Vietnam camí de Formosa, ara que no hi és Xan-Kai-Txec. L'ha substituït, de moment, Tran Van Huong. El mateix Thieu va dir que l'estratègia comunista (1972) havia estat extraordinàriament intel·ligent i inesperada per a nosaltres.../.../... La idea fou portar-nos a unes negociacions i en el cas que no poguessin aconseguir una victòria política, farien tots els possibles per a obtenir un triomf militar». Paraules. Només paraules, mentre Ford no els podia recolzar amb dòlars convertits en plom i metralla. Thieu ha arribat a Formosa —Xan Kai Txec ja no hi era, ho he dit abans— amb un equipatge que passava les deu tones. Tot un símbol. Tota una derrota...

ANTONI SERRA

Articles d'organització
i d'arxiu

Subministració de
papereria

VASCOSOBRES
VASCONGADA DE SOBRES Y BOLSAS, S. A.

MANUEL VILANOVA FIOU

Gumersindo, 85-87 Tel. 29 30 18 Palma de Mallorca

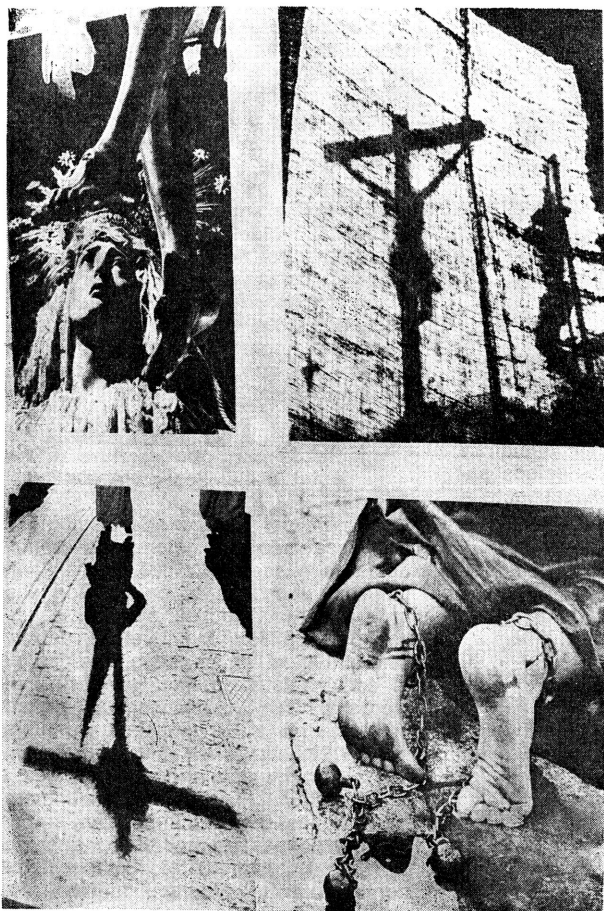

El Drach

BIJUTERIA DE NOVETAT

OBJECTES TÍPICS DE MALLORCA

Sant Domingo, 25 i 27 CIUTAT

Tasca difícil, possible i obligatòria

La Reconciliació a casa nostra

Dia 19 d'abril fou publicada, a la fi, la carta pastoral col·lectiva de l'episcopat espanyol: LA RECONCILIACIÓ EN L'ESGLÉSIA I EN LA SOCIETAT ESPANYOLA. L'elaboració ha estat llarga i amplament debatuda. Diverses mans i influències s'entrevuen al llarg d'una lectura reposada. La qual cosa no extranya gens sobretot si es pensa en les coordenades de tot ordre on ha sorgit aquest document i que l'han condicionat poderosament. El ressò que ha tingut la carta col·lectiva ha estat molt desigual. Sis persones, des d'angles prou distints i des de sectors professionals diversos, encapçalats pel mateix bisbe de l'Església mallorquina, signant del document, us presenten la carta col·lectiva i les seves incidències especialment a la nostra terra.—P. LI.

Dues actituds fonamentals per llegir amb profit el document sobre la Reconciliació

1.—Perspectiva de fe.

Avui en dia, i és prou curiós, parlar de la reconciliació tant en l'Església com en la societat pot resultar un tema polèmic i conflictiu. Crec que és per dues causes: perquè, essent necessari identificar les arrels i els punts àlgids de les separacions, divisions i enfrontaments, l'anàlisi que es realitzi no plaurà igualment a tothom; i perquè fàcilment s'interpretarà la postura dels bisbes com inclinada a afavorir una o altra tendència, uns o altres grups o ideologies.

Per això és absolutament necessari que els qui s'acostin a aquest document, ho facin des d'una clara postura de fe. Tenint ben present tot el misteri de l'Església en la qual Déu Pare realitza històricament la salvació en Jesucrist per l'acció de l'Esperit i la funció que, dins aquest misteri vivent, aconsegueix la jerarquia.

Els bisbes no pretenem ferir ningú, ni inclinar-nos a favor de ningú. Pretenem exclusivament prestar un servei eficaç a l'Església i al país des del nostre ministeri episcopal fent avinent a tothom la Paraula de Déu que judica

tots els creients i que ajuda tothom a revisar la seva vida i les seves obres a la llum de l'Esperit que crida per la unitat i la reconciliació entre tots els homes. En el compliment del nostre deure i, conscients de les nostres limitacions, cercam el bé de tothom, el creixement en la justícia, en la pau i en l'amor, tant dins l'àmbit de l'Església com dins la societat civil.

Solament en aquesta perspectiva de fe, pot ser correctament interpretat el document sobre la reconciliació.

2.—Propòsit d'aplicar-lo a cadascuna de les nostres vides.

El que pretén la carta col·lectiva és la conversió de tots, com a camí vers la reconciliació. De nosaltres, els bisbes, els primers.

Per això cal que la llegiguem pensant en el que a mi (i no al germà, al veí, a l'altre grup, a l'altre estament o a l'altre nivell) em diu la paraula de l'episcopat. I aollint el que a mi em diu, amb esperit de conversió i com una valuosa ajuda.

Els bisbes ho deim en el text. «Tant de bo que les nostres paraules en aquest document, àdhuc les que expresaven reserves per idees i actituds desviades, no les utilitzi ningú com a pedra contra el germà ni les rebí amb ressentiment».

TEODOR ÚBEDA, bisbe de Mallorca

En uns problemàtics moments de transició

Aquest document pastoral, controvertit a nivell de bisbes, supòs que també serà controvertit a nivell polític per mor d'una hipersensibilitat acusadíssima dins els sectors més involutius de «l'establishment» davant qualsevol judici moral sobre el sistema per part de la Jerarquia eclesiàstica. Perquè d'un judici moral es tracta. Un judici moral amb una declaració de principi important: la necessitat de superar, d'una vegada per totes, els efectes nocius de la guerra civil que, de vegades com d'amagat i de vegades no tant, continuen presents dins la vida pública espanyola.

Endemés, el document col·lectiu aborda els temes més punyents —perquè afecten els més fonamentals drets de la persona— de l'ordenació política espanyola. Un reconeixement més efectiu dels drets de reunió, associació i expressió; una revisió de la legislació en matèria de conflictes col·lectius i el respecte a les minories i les seves possibilitats de desenvolupament, constitueixen, efectivament, els aspectes nuclears de la nostra difícil vida col·lectiva que demanen un tractament urgent.

A pesar de les reticències que està

aixecant la declaració pastoral, es tracta d'un text bastant moderat, evidentment fruit del compromís i redactat amb l'ànim de llimar caïres i evitar l'enfrontament entre la jerarquia eclesial i el govern. Es a dir: es tracta d'un document —valgui l'expressió— «digerible», gens dur i pensat de cara a uns problemàtics moments de transició. De totes formes, aquesta moderació —criticada pels sectors que voldrien actituds més combatives per part de l'Església— es, per damunt de tot, una moderació de llençatge. Las línies inspiradores i conductores del text són, pel contrari, claríssimes i diàfaness, marcant l'únic camí per a plantejar la convivència cívica entre els espanyols, d'acord amb uns principis cristians que, inclús constitucionalment, obliguen l'Estat i el seu govern.

ANTONI ALEMANY I CATLAR

Reconciliació dins l'Església mallorquina

Abans de posar la primera reflexió, s'ha de confessar una dificultat de mètode: la font pràctica per conèixer la situació sociològica de l'Església és la impressió personal produïda pel contacte i sobretot per l'assistència a distintes reunions. Això, que constitueix una dificultat greu a l'hora d'escriure sobre la reconciliació dins l'Església mallorquina, indica al mateix temps la necessitat d'una confrontació més seriosa de l'Església amb si mateixa. Aquesta confrontació s'hauria de fer o bé a través de trobades freqüents on hi anassim totes les tendències o bé a través d'una enquesta.

Quan es parla de reconciliació s'han de tenir en compte aquestes tres coses: obstacles, situacions pluralistes, metes.

1. El document episcopal, en els nombres 13-16, assenyalava diversos casos d'obstacles: insistència massa exagerada en la distinció entre l'element carismàtic i l'institucional, aïllament d'un grup de la comunitat cristiana, resistència des d'una postura ideològica a acceptar la renovació conciliar.

Evidentment a Mallorca hi ha obstacles per a una Església reconciliada: parròquies riques i pobres; postures molt dispars sobre la llibertat religiosa i la tolerància; paral·lelament les postures respecte de la col·laboració entre Església i Estat són molt diverses, des d'un nacional-catolicisme fins a una separació total; hi ha un desacord lamentable sobre quin és el centre de l'anunci cristià; això mateix es pot dir sobre les línies constitutives de l'Església; també hi ha diferències notables sobre les normes pràctiques: obligació d'anar missa el diumenge, moral matrimonial, administració indiscriminada de sagraments. Tal volta hi podem afegir postures de divisió entre persones, que no s'han reconciliat.

2. Les situacions pluralistes es do-

l'Església nostra

nen de fet dins l'Església mallorquina. La diferència entre els obstacles i les situacions pluralistes consisteix en això: que els obstacles s'han de superar necessàriament perquè no són assimilables per la reconciliació, mentre que les situacions pluralistes no sols s'han de tolerar sinó que s'haurien d'afavorir. La unificació total no és ni factible ni desitjable. Les situacions pluralistes requereixen molt de coratge i molta de serenitat de part de tots, sobretot dels dirigents de l'Església. Com exemples de situacions pluralistes es podrien senyalar a Mallorca: els cursets de cristiandat, la pelegrinació diocesana a Roma, formes de vida sacerdotal al marge de l'estructura, l'existència d'una mentalitat teològica al marge de l'escolàstica tradicional; la postura davant el fet polític i social. Aquestes situacions pluralistes, perquè no derivin cap a obstacles per a la unitat, requereixen un joc dialèctic i d'equilibri sostingut per una gran capacitat de diàleg.

3. Abans de parlar de reconciliació és necessari posar-se d'acord sobre quina ha de ser la unitat que es pretén.

Com a punt de referència s'ha de partir de l'existència de tres formes d'unitat: de fe, de culte i sagraments, la vida social orientada i governada per l'amor. Dins el nivell de la fe, es podria concretar en la paraula «sentir-se solidaris».

Aquí és tal volta on l'Església mallorquina necessita reconciliació. En lloc de sentir-nos solidaris, vivim en una situació centrífuga. Un amic em digué quan vaig anar al seminari com a responsable: «**Voltros** feis i **noltros** criticarem». Aquesta postura centrífuga és la que ha frustrat una sèrie de temptatives de fer equips de treball sacerdotals.

Per acabar s'hauria d'insistir en el paper reconciliador que tenen els dirigents de l'Església, ja que no podem oblidar que, endemés de qüestions teòriques, l'Església està constituïda pels qui de fet estam unificats per un Pastor.

MANUEL BAUZA

Un acolliment amb esperança

Més que des de la meua perspectiva de professional de la justícia i de l'ensenyament universitari, voldria donar la meua opinió com a ciutadà sobre el darrer document episcopal, que es presenta com un servei al país.

Cal situar-se en tres punts de partida analítics per entendre la carta col·lectiva dels bisbes espanyols sobre la reconciliació:

A. Aquesta ha sortit en un moment difícil per al nostre país, i per això ha aparegut en el moment més oportú. Precisament, perquè en tot moment històric de canvi, no és fora de lloc recordar que cal que aquest esdevengui sota el signe de la Reconciliació nacional, sobretot si la crida ve d'una veu tan «qualificada» com és la de l'Església.

B. El document és l'expressió d'una discussió llarga i profunda. És un document molt negociat. Ho demostra la votació: 11 vots en contra no és, quantitativament, gran cosa però és moltíssim des del punt de vista qualitatiu. A mi em sembla bé perquè demostra el pluralisme de què parla la carta i que, en definitiva, és reflex del pluralisme de la societat espanyola.

C. Crec que el document mereix una valoració molt positiva i s'ha d'entendre com una passa endavant, en uns moments en què els plantejaments col·lectius de la jerarquia estaven una mica frenats. No parl de les postures dels bisbes en particular (basta recordar la ponència del nostre bisbe Teodor a l'assemblea de Turisme en favor del sector més oprimat de la societat; les difícils situacions afrontades per l'Arquebisbe de Pamplona, pel bisbe de Màlaga; la visita a la presó del Cardenal de Sevilla; la preocupació del Dr. Jubany pels problemes dels familiars dels presos polítics...) Però, a nivell col·lectiu, tot l'impuls del nostre episcopat a partir del Vaticà II —que tingué la seva expressió més feliç a l'Assemblea conjunta bisbes-sacerdots— sembla que ha anat frenant una mica.

Tal volta des del «cas Añoberos», encara que no crec que sigui conseqüència del «cas». Així, declaracions que tornen a ser dures enfront del marxisme i tornen a tenir un cert to dogmàtic; aquesta insistència sobre la incompatibilitat de les «opcions» socialistes dels cristians; les tendències excessivament «concordatàries» i sobretot la petició d'indult i no d'amnistia. I és que, en el si de l'Església, com en qualsevol societat, hi cova la contradicció i hi és sortosament perquè, solament essent conscients de la contradicció, ens prepararem a sortir-ne d'una forma no dramàtica, sinó per la pau i per a la pau, i és lògic que, per resoldre la contradicció en el si de l'Església, la jerarquia ha de palear maduresa i equilibri.

Partint d'això, el document em sembla un avenç positiu i madur del qual vull destacar:

1. La necessitat de superar definitivament l'esperit de guerra civil i que aquesta necessitat sigui exigència de la reconciliació.

2. La justa aspiració per al reconeixement efectiu de tots els drets de les

persones i dels organismes socials, destacant els drets dels treballadors.

3. La defensa de la participació dels ciutadans en la vida de les Institucions i el dret d'autodeterminació dels pobles.

4. La reflexió sobre la joventut, sobre el pluralisme i la fidelitat i sobre la necessitat de crítica.

Tal volta hi manca una referència a l'amnistia com a expressió de la reconciliació.

Tal volta el document sigui una mica reticent com «avançant-se» al fet que determinats grups o persones utilitzin ideals bons en contra de la reconciliació. Jo crec que si s'aconsegueix aquesta, el poble espanyol és suficientment madur per no deixar-se guiar pels qui tinguessin aquestes intencions, si hi fossin.

Concloent: em sembla positiu. Sobretot si reflexionem què és la Reconciliació en la Història de l'Església. Crec que és aconseguir una autèntica alternativa de convivència civil, pacífica i democràtica, feta per tothom i també, és clar, per l'Església. Sols amb aquest propòsit comú de tothom i sense caure en la temptació que s'acosta d'excloure «qualcú», aconseguirem nosaltres, i socialment, una veritable reconciliació nacional. Per això, la carta col·lectiva que insisteix tant, ofereix i matisa sobre la reconciliació en l'Església i en la societat, és acollit per mi amb autèntica esperança.

MIQUEL MIRAVET

Reconciliació i món obrer a Mallorca

L'altre dia, quan em cridaren per escriure aquestes retxes, em vaig trobar quasi indocumentat, per manca d'estadístiques reals, que sempre són imprescindibles per qualsevol intent d'estudi sociològic.

I abans de negar-me del tot, vaig pensar que podia fer una enumeració d'indicadors o punts de referència, per assenyalar unes pistes d'investigació del món obrer a Mallorca, partint del document que acaben de publicar els bisbes espanyols sobre la Reconciliació.

Vaig llegir i rellegir l'esmentat document episcopal i em semblà que es fonamentava al voltant de quatre hipòtesis ben encertades.

1.—En primer lloc afirmen que «el treball és l'expressió de l'inserció de l'home en la societat».

Si aplicam aquesta hipòtesi a la societat mallorquina se m'ocorren una infinitat de preguntes, com per exemple sobre:

1.1. Els immigrants.— Es veritat que, per la seva feina, els immigrants s'han integrat en la nostra societat mallorquina?; o més bé els hem permès que aiximateix treballassin en el peonatge i en els tipus de feines que l'estructura considera marginats?

1.2. Els nous rics.—Podríem també demanar-nos si els nous rics, els «managers», si aquells que han estat afavorits pel desenvolupament econòmic, han ajudat el poble mallorquí, o s'han aprofitat d'ell com a peanya, per desertar i allunyar-se més del grup en el qual nasqueren.

1.3. La pau o el conflicte.—També seria ben interessant investigar, si a partir del món del treball, la societat mallorquina ha tingut més vida comunitària o més conflictivitat? A això ens podrien donar contestació els nivells d'escolaritat, de mesures higièniques, de lectura de llibres, periòdics, els tipus de pel·lícules i el grau de maduració política dels nostres obrers.

1.4. Integració dels sectors econòmics.—Un altre signe d'integració de la societat mallorquina des de la perspectiva del món del treball, ens el donaria, el que els distints sectors econòmics es necessitassin i completassin. Ara bé no crec que la minvada indústria mallorquina necessiti molt del deprimat món rural, enfront d'un eufòric sector de serveis que més bé viu marginat dins un omnipotent monocultiu de sol ponent.

2.—La segona hipòtesi que em suggereixen els bisbes, és que «perquè es pugui donar una societat reconciliada, és necessari que el treball sigui valorat i retribuït amb justícia i les persones siguin respectades com a persones per tothom». I davant això cal preguntar:

2.1. ¿Quina valoració sol tenir un treball d'ínfima qualificació professional, per manca d'oportunitats?

2.2. ¿Què significa que es reparteixin tan poques responsabilitats professionals per tal que la gent no sàpiga massa?

2.3. ¿A què és degut que siguin tan marcades les diferències de sous? ¿Que es paguin tan malament o no es paguin les hores extras?

2.4. Hi ha empreses que assegurin que no poden seguir endavant, i ho crec; ¿no serà que el sistema socio-econòmic no resisteix un examen seriós, partint d'aquestes hipòtesis?

3.—El tercer plantetjament que es dedueix de la lectura del Document es «la necessitat que es puguin trobar camins oberts, dins les associacions jurídiques perquè els treballadors puguin fer valer els seus drets, participar amb la defensa dels seus interessos i aspiracions, amb plena responsabilitat i sense por, tant dins l'empresa com dins l'ordenació de la vida econòmica nacional».

Aquesta hipòtesi mereixeria capítol a part. De totes formes cal investigar el per què la gent és tan passiva, i cal també constatar com es desitja la reforma de la majoria d'estructures de participació social i política, com el pa de cada dia.

4.—I ens queda una darrera hipòtesi que podríem anomenar de prospectiva de futur, quasi com un desig que «s'e-

liminin les discriminacions i desigualtats injustes, i que es promoguin transformacions profundes —dins i fora de l'empresa?— quant a l'ordenament de les relacions entre les forces de producció.»

Seria ben interessant conèixer amb un estudi seriós quines són les actituds dels mallorquins, dels empresaris i dels obrers, dels capitalistes i de la burocràcia, quines són las actituds i motivacions de cara al futur, de cara a una possible cogestió, cooperació o autogestió de les nostres empreses. Seria ben interessant de saber com reaccionaria. ¿No ho creis?

I ja punt final. Han estat quatre hipòtesis que bé voldrien una investigació sociològica profunda.

PERE BARCELÓ I BARCELO

Reconciliació i minories ètniques

No deixa d'esser interessant l'esforç dels bisbes per donar un contingut concret a aquest terme de «reconciliació». Sols una anàlisi profunda de la realitat en què vivim és capaç d'ajudar-nos a superar aquesta inflació verbal, a la qual sovint ens veim abocats. I si més no, el contingut de les reflexions de la Conferència Episcopal poden ésser una valuosa ajuda en aquest sentit. En primer terme, per insistir que «reconciliació» no és solament un gest de perdó i oblit de les ofenses, sinó, part damunt de tot, l'acceptació coratjosa de la personalitat concreta de l'altre.

Aquesta reflexió se sap fonamentalment com a paraula a partir de la fe (n. 39) i tasca de l'Esperit (n. 17). L'escrit del bisbes no es vol presentar com un codi normatiu, sinó com un primer fer-se càrrec de la situació en què viu l'home dins unes determinades àrees religioses i socio-polítiques. És, més que res, una constatació de metes possibles i camins oberts. Però seria ingenu oblidar que a la base hi ha present una determinada teòrica, exactament una visió cristiana.

Un dels punts focals d'aquesta visió cristiana és una afirmació compromesa de la persona humana. Des d'un context teològic podríem parlar de l'únic punt de partida vàlid per a tot coneixement de Déu i del món. Es tracta a més d'una exigència a respectar la integritat de la persona humana. A partir del fet que aquesta no queda definida per una individualitat abstracta, sinó com a categoria que implica una projecció comunitària ben concreta. L'home, que es va realitzant a través del treball i del coneixement del seu medi vital, dona origen, per tant, a unes coordenades socials que li són radicalment pròpies, que amb tota veritat constitueixen el seu ser persona. I perquè ens trobam en una història, on a través dels segles es va despla-

(Continua a la pàg. 28)

Novetats i autors de Mallorca

El llibre va fer poca festa

De bell nou i com cada any per les darreries del mes d'abril el llibre se situà al primer pla de l'actualitat cultural i ciutadana. L'avinentsa de la diada de Sant Jordi, Festa del Llibre i dia d'alta significació pel nostre poble, fou aprofitada comercialment per la mancabada empresa editorial catalana per treure a llum les seves novetats i plantar al carrer els taurells estibats de llibres. Enguany, enfonsats dins una crisi que sembla no ens arribarem a espolsar mai, la cosa no estava per massa filigranes. La desmesurada pujada que han sofert els diferents sectors directament relacionats amb la indústria llibretera —paper, composició, transports i altres...— amb el consegüent encariment del producte, va fer tornar enrera més d'una mà; per si fos poc, l'anormalitat de la nostra cultura: baixes tirades a un País on viuen més de set milions de catalano-parlants dels quals sols cent-cinquanta mil llegeixen en la nostra llengua, la

nefasta competència del «best-sellerisme» castellà promocionat a més no poder i amb vendes que freguen l'absurd, l'aïllament de certs i nombrosos estrats socials del fet cultural... i tantes i tantes deficiències estructurals ja sabudes, fan que els nostres grups editorials lluitin contínuament per la pervivència. Els qui continuen són, gairebé, uns romàntics.

Si ens fixam en les xifres que ens donen els estaments oficials, l'any proppassat sortiren a l'Estat espanyol més de devuit-mil volums; llibres en català n'hi havia devers set-cents, tot i que ja teníem la crisi en marxa i el nombre d'edicions havia baixat bastant. Per la festa del llibre del 75 varen aparèixer un centenar de nous llibres. Si repassam les llistes dels que són, per naixement o pares, mallorquins, podem apuntar:

ELS NOUS LLIBRES PUBLICATS

A l'editorial Moll tragueren, com és costum des de fa prou temps, la major quantitat de noves edicions: El *Cançoner popular* del pare Rafel Ginard —amb aquest volum s'acaba l'obra—, *Poesies* de Josep Lluís Pons i Gallarza, *Del cel i de la terra* de Josep M.ª Palau, *Obra poètica* de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, *Encara que no em donin la paraula* de Pere Orpí, *Versos dins l'oratge, versos d'abans d'ahir* de Joan Pons i Marquès, *Sóc el defecte* de Manuel de Pedrolo. També presentaren la reedició de l'obra de Rafel Lluís Ninyoles *Idioma i perjudici*.

Llibres Turmeda va preparar *Síndrome de Capricorni* de Rafel Ferrer Massanet i la traducció de *L'art de fumar en pipa* de Joaquim Verdguer. També aparegué

un nou nombre de la revista de poesia en ciclostil —aquí hi ha en aquest sistema impressor l'única sortida viable per als llibres— *Domini Fosc* que recull poemes de dos autors eivissencs.

Esporàdicament i molt de tant en tant altres editorials illenques contempnen la producció catalana. Així per exemple en Lluís Ripoll ha publicat una novel·la de Miquel Ferrà i Martorell i la llibreria «L'àngel blau» patrocina un llibre de poemes i dibuixos de Solé-Jové i Palau i Camps; i per una vegada la Caixa d'estalvis regala als impositors a les seves plaquetes un volum que recollia rondalles de les Illes.

Per altra banda i com ja hem dit, hi ha llibres que malgrat no hagin estat publicats aquí, són mallorquins. Ens referim als autors que publiquen editorials catalanes que no són pocs: Biel Mesquida i Amengual presenta *L'adolescent de sal*, Carme Riera *Te deix, amor, la mar com a penyora*, Antoni Serra *Triptic del viatger*, Blai Bonet *La mirada*, Llorenç Villalonga *Un estiu a Mallorca* i *La marquesa de Pax*, Miquel Bauçà *Notes i comentaris*, Maria Antònia Oliver i Toni Catany *Les illes*. Però la veritat que la insularitat sembla que encara és un impediment massa gros. Moltes novetats de Catalunya no varen arribar d'hora a l'illa i les nostres foren a Barcelona no sé quan... Estam desconnectats en molts d'aspectes i patim quelcom de sucursalisme... Això i el que hem dit més enrera fou el motiu que la diada del nostre llibre no fos massa brillant, amb una paraula: el llibre, malauradament, no féu massa festa. Esperem per l'any que ve, situacions millors.

SEBASTIA VERD

Reflexió sobre «Baleares»

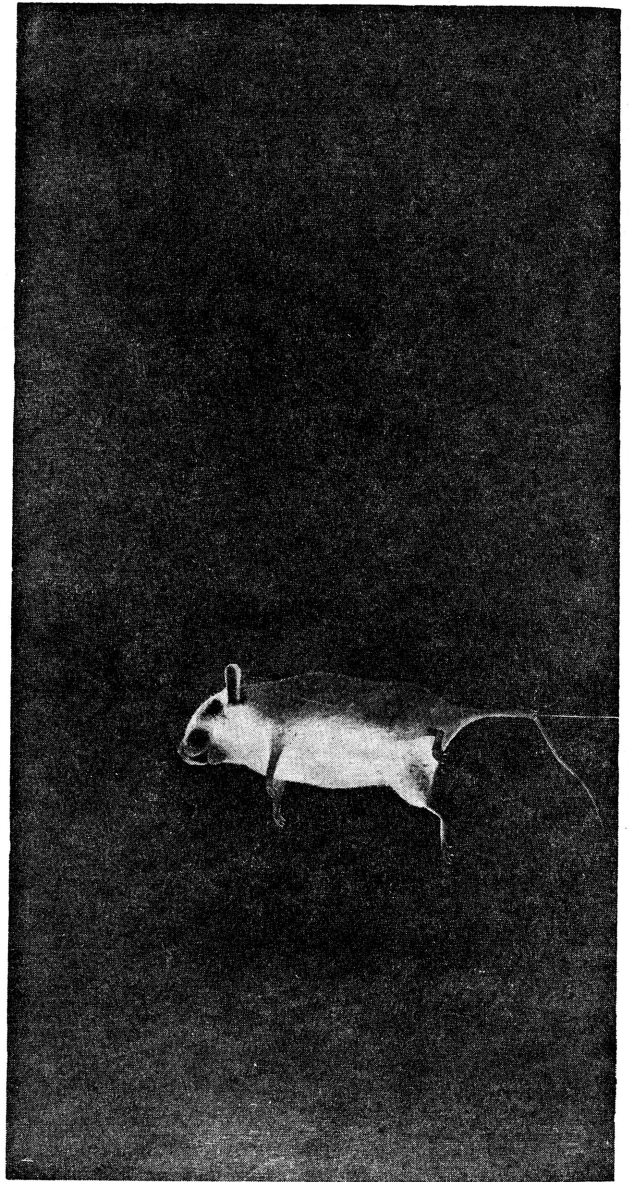
per Damià Ferrà-Ponç

UN PRODUCTE EXQUISIT

Si la cultura creadora és, en els temps moderns, la denúncia dels sistemes repressius, la cultura integrada n'és la seva justificació. Heus aquí un producte de la cultura assimilada, alienada, aplicada a la interpretació de certs aspectes de la realitat insular: el llibre **Baleares** de la sèrie «Tierras de España», publicat sota els auspicis de la Fundació Juan March. Ens trobam davant una obra important, no tant per la qualitat dels treballs que arreplega —sovint d'una mediocritat remarcable— sinó pels seus orígens i la seva funció destinada a perpetuar entre nosaltres tota una perillosa mítica burgesa entorn de la pròpia dinàmica històrica, literària i artística.

La cultura —des de sempre i especialment en l'època moderna— és una activitat extraordinàriament cara i només un finançament sòlid —a compte de l'Estat o dels grups de pressió privats— pot permetre el funcionament d'aquest engranatge de dimensions colossals: centres pedagògics, museus, edicions, etc. Però l'objectiu del poder és perpetuar-se i justificar-se. La cultura cal que esdevengui, dins el sistema capitalista, un quefer exquisit, elitista i clos dins un àmbit preestablert, evitant en tot moment la seva inserció dins la realitat, la seva transformació en eina punyent i subversiva. La burgesia compregué que la cultura podia ésser més fàcilment assimilada que ofegada, dirigida que combatuda, propagada que silenciada. I s'establí l'academització dels coneixements, la formidable burocràcia de la investigació amb fins ben definits dins l'engranatge capitalista. L'escola i la Universitat es convertiren així no en centres de presa de contacte amb la vida, no en llocs de recerca creadora i oberta, sinó en llocs on es transmetia el codi dels coneixements. La mitologia dels títols, dels prestigiosos professors omniscients regeix encara entre el món mental burgesat. La cultura no és quelcom problemàtic que va sorgint mentre es viu, sinó una entelèquia de coneixences que només poden ésser abastades pels especialistes privilegiats —fills de la burgesia— proveïts dels mètodes que els forneixen els centres de control cultural. «Tierras de España» anuncia que **los textos han sido redactados por más de sesenta especialistas.**

Baleares és un producte de luxe. Un objecte cobdiable per a un prestatge de la casa benestant, com els perfums cars, com els cosmètics selectes. Una exhibició

L'existència d'un art actual i crític, lligat als grans corrents internacionals, és ignorada a *Baleares*. Obra sense títol (1973) d'Antoni Socias i Albadalejo que reflecteix l'impacte de l'Hiperrealisme.

gràfica —bona part en color—, una enquadernació cara, un paper de qualitat... tot això determina una mercaderia exquisida i de bon to. Entenguem-nos: no es tracta d'establir una interrelació entre text i il·lustració, de manera que l'un recolzi l'altre i l'exigeixi, sinó que es parteix ja amb el propòsit ben definit d'encarir l'obra amb luxes gràfics. És l'**styling** aplicat al llibre: **kitsch** estètitzant que encobreix la veritable finalitat d'un objecte. Algú dirà que si bé els textos de **Baleares** tenen poc interès, la part gràfica és excepcional. Això equivaldria a suposar que pot interessar-nos un quadro mal pintat perquè el tema és interessant. El llibre ens ofereix magnífiques il·lustracions de materials tan diversos com les delicades i minucioses pintures de Jaume Nadal, les cases eivissenques o els personatges fonamentals de la nostra literatura, però inserides dins un context alienant la seva capacitat de representació s'esllangueix fins a esvair-se.

UN «DIGEST» DEL CONFORMISME

Ens inquieta que **Baleares** pugui arribar a assolir el paper d'omplir, amb tota la seva càrrega reaccionària, un grapat de buits llargament proclamats entorn a l'estat de les investigacions històriques, literàries i plàstiques insulars. Ens ofereix aqueix llibre la Història, la Literatura, l'Art de les Illes tantes vegades reclamats per uns i altres? Certament, no. Emperò els **digests** que són la **Introducció històrica** d'Alvar Santamaria, la **Introducció literària** de Francesc de B. Moll i el més ambiciosa **Arte** de Santiago Sebastián, poden forjar la perillosa il·lusió d'una coneixença, ni que sia provisional i aproximada, de la nostra realitat. I deix al marge la **Introducció geogràfica** de Vicenç M. Rosselló que, per un cert aire asèptic i el seu rigor metodològic s'allunya un tant de l'anacronisme dels restants treballs Temem, doncs, els mites i malentesos que aquests assaigs poden fer sorgir entre un públic analfabet de les realitats pròpies. Res no hi ha més perillós que els tòpics, i **Baleares** sembla que en serà una font especialment abundosa. I el seu propòsit elitista, el seu aire selecte i «especialitzat» en fan una obra extremadament inquietant que de cap manera hem pogut deixar en un silenci força arriscat.

Dels pretesos «especialistes» que enllestiren el volum **Baleares** només Vicenç M. Rosselló ha realitzat plenament la comesa. Alvar Santamaria, autor d'alguns treballs de relatiu interès sobre els segles XV i XVI, es capfica a prehistoriador i historiador dels temps moderns, terrenys —especialment l'últim— que li són plenament estranys. Francesc de B. Moll, autoritat indiscutida com a lexicògraf, es limita a presentar una síntesi elemental dels treballs publicats sobre el tema, sense tenir en compte una sèrie d'aportacions d'aquests anys darrers que han desmuntat molts dels mites que per ell continuen intactes. I Santiago Sebastián, excel·lent coneixedor —amb totes les limitacions que es vulguin— dels períodes barroc i manierista, intenta descriure un art actual que, a més de rebutjar, ignora. Així, doncs, el pretès rigor i «especialització» de **Baleares** resta reduïda gairebé zero. És ja un lloc comú dels mètodes històrics actuals que cada cop s'imposa més un treball en equip: les personalitats enciclopèdiques són un mite definitivament superat. El fracàs d'aquests **digests** penosos i desiguals ho proclama.

HISTÒRIA?

«Tierras de España» es presenta com un recorregut per la diversitat dels móns regionals que enriqueixen l'Estat Espanyol amb les seves aportacions peculiars. Trets diferencials purament epidèmics, folkloritzants, sense propòsits d'anàlisi rigorosa. Ni una paraula sobre el regionalisme a l'hora del balanç històric a cura del Sr. Santamaria! La cultura burgesa no voldria alterar cap digestió, crear cap conflicte: allò que no interessa és condemnat al silenci. El fi essencial és, emperò, l'art de cada regió hispànica: **La colección se centra en el amplio estudio del arte en cada región, precedido de unas breves introducciones que lo explican y condicionan.** Així, doncs, la culminació de **Baleares** es l'**Arte** de Santiago Sebastián i els altres assaigs es limitarien a «explicar-lo i condicionar-lo». Només en teoria, emperò, perquè cap interacció entre el fet humà, geogràfic, històric i literari no apunta envers l'aclariment dels nostres esdeveniments plàstics. Sebastián es limita a oferir-nos, en el seu acostumat formalisme idealista de sempre, una crònica desgavellada i desigual amb pretensions d'Història.

D'entrada ens adonam que el pretès historiador no té una noció mitjanament clara de **què és l'Art**. No sap quins són els límits de la matèria **artística** que proposa historiar dins l'àmbit illenc. Si a la prehistòria estudia les ceràmiques, els talaiots, les murades... perquè, en arribar a l'època tecnològica descobreix els cotxes, les estacions de servei, els electrodomèstics? Sebastián apareix aferrat

als rígids conceptes de la investigació acadèmica i d'aquí —com hem vist per l'exemple esmentat— la seva incoherència flagrant. Una vegada més el malentès de l'**art sublim** de temps enrera i l'**art enfollit** del present! Això que estudiam ara bocabadats com a tresors artístics dels primitius illencs i dels seus successors de l'època romana, musulmana o renaixentista, fou una **certa manera d'interpretar la vida**, a tot simplement de resoldre uns problemes d'estricta necessitat domèstica. La mateixa urgència que ens impulsà a dissenyar un bidó de gasolina mogué la mà dels pobladors de l'antiga Mallorca enllestint una escudella de fang.

Potser les interpretacions excessivament unilaterals del sociologisme d'orientació marxista aplicades al fet concret de la creació artística han estat corregides per una oportuna reacció de caire formalista estructuralista —ara interessa tant el **text**, com el **context**— que ha establert relectures enriquidores sobre un terreny on s'havien arribat a tenir les idees exageradament clares. S. Sebastián un **estructuralista**? Sí en el mateix sentit que alguns defineixen Ramon Nadal com a **impressionista**. El seu formalisme idealista no és un fruit de la dinàmica històrica, sinó un anacronisme que rebutja la visió d'una investigació de l'art tan evolutiva i incerta com l'art mateix. Si l'estructuralisme és històric, la metodologia de Sebastián és anacronisme reaccionari.

Com ha evolucionat el nostre Art segons l'**historiador**? Sempre d'acord amb la visió burgesa s'hi acostava i el descriu com una feina exquisida, genial, selecta i subtil a càrrec d'uns homes de privilegiada sensibilitat. El centre del seu esguard són els estils —una mena d'entelèquies supra-històriques amb vagoroses arrels en el moment polític i social de l'època— i, dins d'aquests, les personalitats d'excepció que les anuncien, les realitzen plenament o les fan perviure més enllà del seu cicle. L'Art s'explica des de l'Art, no des de la Vida. La perspectiva ens sembla aberrant, però el que és encara més lamentable és el fet que l'**historiador** es permeti fer història tant d'allò que coneix relativament com d'allò que ignora en absolut.

Les pàgines que clouen l'**Arte** de S. Sebastián ens suggereixen aquests interrogants. Què sap aqueix **historiador** de la problemàtica, dels moviments, de les personalitats, de les publicacions, de les realitzacions que ha assolit, en el terreny artístic, el s. XX a les Illes? Coneix amb un rigor mínim les tensions històriques d'aquest segle a les terres insulars per poder aspirar a situar-hi un art que no sia una pura entelèquia inconsistent? Potser els mots, els qualificatius, semblaran extremadament durs. Però oferir a un públic indocumentat una pseudo-història de l'art actual a les Illes des d'un llibre tan poderosament recolzat, tan eficaçment difós com **Baleares** és donar formulació científica als tòpics més barroers. Mallorca ha un corretn crític acadèmic —Pere J. Barceló, Pere Càffaro...— que rebutjà uns moviments d'avantguarda. Els noucentistes —Miquel i Bartomeu Ferrà— cercaren un prudent i impossible equilibri entre reacció i revolució. Però cap d'ells s'atreu a **historiar** uns moviments plàstics que rebutjava. El refús de S. Sebastián envers l'art actual és de domini general, però no sabem que el seu desconeixement —en el cas concret del de les Illes— arribàs a tals extrems.

Veiem. El Modernisme dins l'àmbit català es troba sotmès a una revisió radical. On és el Modernisme illenc segons la versió històrica de Sebastián? Cronologia? Centres? Autors? Documents? Publicacions? On és la figura d'Antoni Gelabert? I de Miquel Sarmiento? En comptes de respondre a les qüestions essencials apareix una desgavellada relació de noms on s'hi barregen des de modernistes autèntics com Blanes Viale i Pilañer Montaner, amb els acadèmicsmes de Llorenç Cerdà. I, com a mostra vegeu la valoració del decoratiu Anglada Camarasa —ja atacat pels noucentistes!— sentit com el **más genial representante del Modernisme**. Ni una paraula del Noucentisme, o bé la seva assimilació a un folklorisme casti-

cista, que hauria fet tronar l'uropeïssim Guillem Fortesa. Sobre l'Avantguarda el silenci més absolut, com si Junyer, Sureda, Borges, Alomar, Colomar, Dethorey i altres no haguessin escrit una de les pàgines més apassionants de la nostra dinàmica artística. I el manifest funcionalista **De Arquitectura** llançat en 1928 per Francesc Casas i Llorenç Villalonga?

Una de les afirmacions més sorprenents és aquesta —referida a Joan Miró—: «Entre los mallorquines su arte apenas ha tenido eco...» Evidentment tota la pastisseria postalera l'ha ignorat radicalment. Però Archie Gittes li dedicà un assaig digne de figurar entre l'extensa bibliografia mironiana. I el nom de Miró ha estat un cavall de batalla de la intel·lectualitat progressista, enfront dels acòlits de la reacció burgesa arran de l'afer del Parc del Mar. Que la municipalitat ciutadana prefereixi el **kitsch** i rebugi l'aportació dels Miró i Sert no modifica en absolut la qüestió. Per als joves artistes mallorquins Miró és un dels artistes més decisius del segle actual.

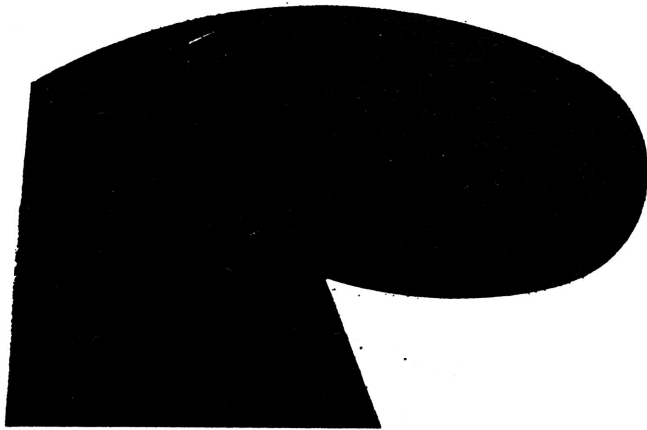
El panorama actual de l'art a les Illes esboçat per Sebastià es redueix a esmentar a corre cuita els representants del **kitsch** més tronat com Josep Coll i Bardalet —amb la seva **vuelta al impresionismo** (!)— o a intentar situar altres dins uns corrents inexistents —així descobrim que l'expressionisme local està representat per Xam, i Roca Fuster! I a la fi una excusa rebregada: l'excessiu nombre de pintors fa difícil **establecer una valo-**

ración histórica sobre el arte que se realiza actualmente en Baleares. Teló. I punt final d'una farsa que ja degenerava en perillosa i penosa mostra d'impotència.

Confiem que el capítol dedicat a l'art actual per S. Sebastià impedirà la creació de mites i tòpics inconsistents. Sens dubte, sociològicament incidirà en una relativa consagració del postalerisme falsament impressionista —l'impressionisme fou un moviment històric inconformista, no una recepta de pastisseria—, recolzarà, perillosament les tesis de la crítica reaccionària en funcions i afegirà un lleuger toc de descrèdit a uns corrents dinàmics que han trobat en la burgesia local un terreny no precisament abonat per a uns missatges innovadors. Emperò la història de l'Art a Mallorca l'escriuen els homes com Antoni Gelabert, Joan Junyer, Jaume Mercant, Joan Palou... l'**Arte** de S. Sebastià és una trista temptativa de desmentir la vida. Inútil, a més a més.

DAMIA FERRÀ-PONÇ

«NOTA.—A l'enquesta L'Art vist pels artistes del passat mes de març s'hi escolà una errada que cal rectificar. Es consignava que l'artista Esteve Terrades i Moragues (Steva Terrades) nasqué a Andratx l'any 1949, en realitat nasqué a la Ciutat de Mallorca l'any 1947.»

N O R A I

**G A L E R I A
D ' A R T**

P O L L E N Ç A

Qüestions sobre la taula.

El llibre

Com cada any, la diada de Sant Jordi, coincidint amb l'aniversari del escriptor Miguel de Cervantes, va ésser dedicada a l'anomenada Festa del Llibre.

Si la dona es queixa perquè se li dedica tan sols un any ¿què no hauria de fer el llibre —si pogués— amb un dia, només?

Un dia comercialitzat al màxim, amb el llibre posat al servei del consum, com a objecte de canvi, sense valor d'ús, sense la millor consideració vàlida: la d'eina de cultura, vehicle transmissor del pensament de l'home.

Però, aprofitant l'avinentesa de la diada, se celebren molts actes a l'entorn del llibre.

Així ho vàrem fer a Ràdio Popular, a on, en el programa Qüestions sobre la taula, que patrocina RENTA BARNÀ, hi varen participar dos llibreters, En Vicenç Colom, d'Esago, i en Joan Blanes, de la llibreria que porta el seu nom, totes dues a Ciutat.

En Jaume Adrover, lligat afectuosament, i per la seva professió, al llibre i N'Octavi Aguilera, editor a estones, escriptor i periodista, varen completar el quartet, en el qual cabia, a més a més, un punt coincidint en tots els participants: l'ofici de lectors que comporta un veritable amor, un amor devocional, per al llibre.

Així, doncs, la conversa va girar, encara que molt informalment, entorn a aquest objecte —mercaderia d'una banda, instrument de cultura per l'altra—, ésser quasi vivent, que és tan oblidat per part del poble, malgrat les intenses promocions que es fan a tot nivell.

Abans de tot, caldria dir que el llibreter no es un comerciant com qualsevol altre.

Al llibreter li dol, inclús, que la gent que entra a la seva llibreria, comprí qualsevol llibre de butxaca, al quart d'hora de donar voltes per l'establiment i mirar les prestatgeries. El llibreter s'estima més que el públic agafi la confiança i el costum d'anar a les llibreries a posar-se al dia, veure les darreres novetats, parlar amb el llibreter, demanar-li consell, si el necessita, i comprar, en tot cas, si en té la voluntat, mai per força.

El llibreter, és clar, no té mes remei que comerciar amb el llibre, emperò ho fa de manera molt diferent de si l'objecte de canvi fossin sabates, licors o qualsevol altra cosa mercaderable.

Els llibreters de Ciutat han comprovat que l'existència d'unes facultats universitàries, a més de proporcionar un nou públic —els estudiants—, ha creat un nou gust.

El llibre d'assaig, el de text, el científic, el tècnic, tenen molta més demanda i, per contagi, el públic no universitari s'aficiona, també a aquests tipus de llibres.

Les col·leccions de llibre de butxaca, moltes elles dedicades a les edicions esmentades, són abundants i exitoses.

El llibre polític, sobretot el que es refereix al moment actual o explica antecedents de l'actual situació política espanyola, està de moda i té bona acollida —bona sortida, comercialment parlant—, especialment el llibre de testimoni, és a dir, el d'estil periodístic, emmarcat en el tipus que els nordamericans han definit com a *instant-book*.

Tots els títols que es referien a la mort d'En Carrero Blanco, antecedents o conseqüències, foren un veritable èxit editorial.

Bé, però, el llibre ¿és objecte de canvi o eina, vehicle?

Sembla que a Espanya, ni una cosa, ni l'altra. Malgrat l'existència d'un anomenat *boom* editorial, el llibre es, encara, quelcom que la majoria de la gent ignora.

El gran públic no accedeix al llibre més que pels títols molt comercials i comercialitzats —*Chacal, Odessa, El Padrino, Arlequin, La salamandra, Los perros de la guerra, Pelham, un, dos, tres...*— i part d'aquest *boom* és degut al negoci de l'exportació a Sudamèrica. Hi ha editorials que confessen que dels quinze mil llibres d'una edició, només se'n venen uns tres mil en el nostre país. La resta, com s'ha dit, s'exporta.

I a Mallorca ¿què passa en el món del llibre? Doncs, més o menys, es reflexa la situació del país, encara que, en unes condicions i circumstàncies molt especials com tots sabem.

Però, això se'n parlarà un altre jorn.

PLANAS SANMARTI

Des de la Rambla

Crònica de Barcelona

ABRIL, ABRIL, ABRIL

L'abril ha vengut tot ple de clavells vermells; l'abril ha vengut amb una garba de «manifestacions» (en l'ample i total significat de la paraula) que, a la Rambla, davant l'Ajuntament, als barris, demanen unes coses fonamentals: el dret a la nostra Cultura Catalana (dimissió dels 18 regidors del **NO**. Volem Ajuntaments, Escoles, Diaris, T.V. Catalans i democràtics) i el dret a participar en les tasques de l'Administració (en el camp econòmic, social, polític); l'abril ha vengut amb la continuació indefinida de la vaga de Professors No Numeraris de les Universitats barcelonines; l'abril ha vengut amb l'augment de la vida, de l'atur obrer (uns 50.000 aturats a Barcelona, molts dels quals no cobren «seguro de desempleo»), de les vagues (vaga reivindicativa del sector de la construcció —amb unes 13 detencions—, que per moltes de causes és un dels mes afectats, vaga a la residència sanitària de Bellvitge per expedients a treballadors i supressió d'incentius, vagues a diferents indústries dels mateixos motius de sempre, demanant les mateixes coses de sempre); l'abril ha vengut amb la tornada al Palau de Raimon després de 7 anys d'espera; l'abril ha vengut amb una mala fi de conferències, taules rodones, col·loquis, cursets, etc., que omplen un

ventall que va des de la visió d'una via política «inèdita» a la realització de manifestos (a favor de la dona, dels aturats, de la Cultura Popular, dels **Drets Humans**, de les nacionalitats oprimides, etc.); l'abril ha vengut amb la publicació a Barcelona d'obres diverses d'alguns escriptors mallorquins que veuen —ai las!— amb alegria els seus llibres al carrer; l'abril ha vengut amb una Setmana Cultural Catalana a la Universitat, on a molts dels actes hi havia unes senyeres desconegudes que presidien: la Catalana, la d'Euzkadi i la de Galícia; l'abril ha vengut amb els bisbes de Catalunya que defensen que la llengua catalana ha de tenir accés a les escoles i als mitjans de comunicació; l'abril ha vengut amb nombroses peticions de bisbes i entitats per demanar al **Caudillo** que indulti José Sanjulian i s'esborri la Pena de Mort de les nostres lleis; l'abril ha vengut amb l'actuació de M.^a del Mar Bonet al Palau, cantant precisament una nova cançó que incidí entusiàsticament damunt el públic, (la cançó es titula Abril i és dedicada al portuguès José Alfonso i a aquesta nació que avança cap el socialisme).

D'alguns d'aquests esdeveniments vos ne faré cinc cèntims en aquests breus «flashos».

MALLORQUINS ESCRIPTORS DINS L'ABRIL BARCELONÍ

Faré un breu espot publicitari d'un parell d'amigues i amics que treuen llibres a editorials barcelonines aquest abril. Na Carme Riera publica un feix

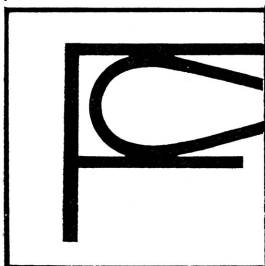
de narracions corrosives amb un títol llarg, molt llarg i tendre molt tendre: **Te deix, amor, la mar com a penyora**. Surt a editorial Laia i recull el «Premi Recull» de Blanes, el Premi Ramon Llull de Palma i un parell d'anys de feina.

Toni Serra, ben conegut pels lectors de **LLUC**, treu a l'editorial Pòrtic el **Triptic del viatger**: tres narracions i un somni. És una perspectiva d'en Toni que esperoneja i clava l'ungla en el nombrosos forats de la metralla i de la llibertat provisional.

Maria Antònia Oliver descriu les illes al llibre de les «Publicacions de l'Abadia de Montserrat» titulat **Les Illes**, fet conjuntament amb el fotògraf felanitxer Toni Catany. Mirau el text, mirau les fotos: veureu els nostres camps, les nostres cales, els nostres pobles, una mostra de la nostra identitat nacional dels Països Catalans. Molt prest sortirà també a la col·lecció «Els Cristalls» de l'editorial Pòrtic un altre llibre de na Maria Antònia amb narracions elegíiques d'una nina de poble i gravats de Pep-Maur Serra que, lúcid i revulsiu, radiografia amb el dibuix el costat fosc i vertader d'un eixam de nines dins les **Coordenades espai temps per guardar-hi les ensaimades**, que és el títol d'aquest llibre.

I per acabar, jo, en Biel Mesquida, he pogut veure al carrer, a les vostres mans, lectors desconeguts, una plagueta de 384 fulls que han estat censurats dos anys. **L'adolescent de sal** és el Premi Prudenci Bertrana 1973. Aquest premi se dona cada any a Girona per subscripció popular i gràcies a ell i entre «altres coses» podreu lle-

Fotogravats A. Comas

- FOTOGRAVAT
- OFFSET
- DEPARTAMENT DE DIBUIX
- CREACIÓ GRÀFICA
- FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
- ARXIU FOTOGRÀFIC
- NYLOPRINT I
- FOTOCOMPOSICIÓ

Missio, 61 - TEL. 213952 - PALMA

Diario de Mallorca

un diari

per a tots els mallorquins

gir la geografia d'un COS qualsevol. Vull que **L'adolescent de sal** arrelhi pels lectors, és de les illes. És de les Illes.

TRES MANIFESTS ENTRE MOLTS:

- 1 Manifest dels aturats.
- 2 Manifest de les dones.
- 3 Manifest dels càrrecs sindicals del metall del Baix Llobregat.

1.—Parlen els obrers aturats

Un grup de treballadors afectats per l'atur presentaren a la «Delegación de Trabajo» un document avalat per nombroses signatures on expliquen la seva situació i les necessitats materials més urgents. Diuen textualment: Manifestam una vegada més d'acord amb totes les lleis internacionals i de l'estat espanyol, inclús amb el **Fuero del Trabajo**, el nostre dret a un LLOC DE TREBALL, el nostre dret a uns ingressos que ens permetin sostenir a les nostres famílies i reclamam del Govern i dels empresaris beneficiaris directes econòmicament i moralment, que en veure la nostra situació d'atur prenguin les mesures d'un inici urgent d'obres públiques i privades que mantinguin la producció i les plantilles sense que hagi de caure la crisi econòmica damunt l'esquena dels menys culpables: els treballadors.

A continuació i mentre no es prenguin tot d'una aquestes mesures, reivindicuen. a) Que el subsidi de **Desem-**

pleo cobresqui el cent per cent del salari real sense límit de temps tal com ho planteja el Consell de Treballadors de Barcelona i la U.T.T. del Metall. b) Que el subsidi de **Desempleo** s'actualitzi cada sis mesos segons l'augment del preu de la vida i que es paguin subsidis extres de Nadal i 18 de juliol. c) Que la **Delegación del Trabajo**, la **Organización Sindical**, l'Ajuntament i les **Cámaras de Industria y Comercio** aconseguisquin la gratuïtat del lloguer de la vivenda, de les escoles, dels rebuts de l'aigua i de la llum, així com l'accés a la constitució d'economats que proporcionin els productes de primera necessitat a preu de cost i sense especulació. d) Que no s'hagi de pagar res per les medecines receptades.

Queden ben clares les necessitats i les exigències dels treballadors. La resposta és un gran interrogant.

2.—Parlen les dones

Avalat per més de mil signatures (70 per cent de dones, 30 per cent d'homes) de persones molt diverses (advocats, metgesses, obrers, dones-de-ca seva, administratius, dependents, obreres, artistes, assistents socials, metges, etc.) s'ha presentat un manifest a l'opinió pública, on es parla de la situació d'aquesta majoria oprimida. Algunes entitats ciutadanes, el Col·legi de Llicenciats, el Centre Social de Sants i diverses Associa-

cions de Veïns) també han fet costat al manifest, que, emmarcant la situació de la dona en el conjunt de reivindicacions socials de caràcter democràtic que es donen a l'estat espanyol, reclama els següents punts:

a) Canvi total de la legislació que assigna a la dona un paper de dependència a la societat.

b) Replantejament del sistema educatiu que configura la dona com un ésser inferior i subordinat.

c) Dret al control de natalitat.

d) Eliminació de les situacions discriminatòries en el camp laboral.

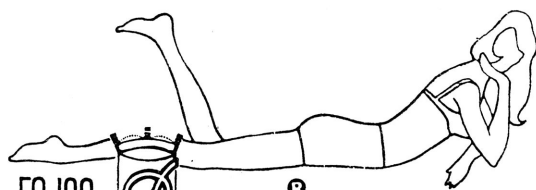
e) Creació dels serveis comunitaris necessaris per tal que la dona, fins ara injustament relegada a realitzar tasques domèstiques, pugui alliberar-se i aconseguir la seva **realització personal, social i professional.**

¿Aconseguirà la dona arrabassar els seus drets?

Es feina de tots. ¿M'enteneu?

3.—Parlen els càrrecs sindicals del metall del Baix Llobregat

Primer de tot vos diré que el cens laboral del Baix Llobregat és de 144 mil treballadors i ara repeteix la declaració que feren els seus representants: Reunits en Assemblea i per posterior discussió i aprovació per la base dels treballadors, però creient interpretar el sentir de la majoria d'obrers que representam, manifestam com a ineludible el següent:

J. Masdeu

Josep Tous Ferrer, 1 - Tel. 2160 33 - Palma de Mallorca

al servei
de la dona
jove i elegant

dona
corseteria

J. Masdeu

COLON, 62 - Tel. 216558
Palma de Mallorca

Casa fundada l'any 1700

Focolata amb ensaimades calentes

Gelats i quemullars

Obert tot lo dia

C/. Fiol, 11

Tel. 2116 53

Ciutat

Necessitat que les eleccions sindicals es realitzin durant el mes de maig tal com va dir el **Ministro de Relaciones Sindicales** i puntualitzant que han d'esser el cent per cent a tots els nivells.

Necessitat d'un sindicat únic, obrer, democràtic i independent de tot poder de partit polític i absolutament separat de l'Organització Patronal i igualment de l'Administració. Demanam també que d'aquest sindicat desaparegui la figura del **Ministro de Relaciones Sindicales**.

Necessitat d'una urgent proclamació del dret de vaga, del de reunió i del d'associació.

En el camí cap a aconseguir aquests objectius obrers, proclamam que no acceptam cap acomiadament en cap de les nostres fàbriques i tallers que amb ocasió d'una lluita col·lectiva, enfronti, en defensa de les seves justes reivindicacions, els obrers amb el capital.

La classe treballadora diu, amb mots ben planers, quins són els seus objectius a curt terme: a les properes eleccions del mes de maig.

ABRIL: UN MES «CONFERENCIAL»

Conferències a les 6, conferències a les 8, conferències a les 11, a tota hora, cada dia, a molts llocs, els noms més importants d'aquesta Catalunya real, viva (Joaquim Molas, Jordi Carbonell, Heribert Barrera, Joan Solà, Alexandre Cirici, Antoni Comas, Josep Fontana, Joan Colomines, Jordi Pujol, Ernest Lluch, Jaume Melendres, Josep Solé-Barbarà i un llarguíssim etc.).

Com que no puc fer ni una breu recensió, vos llançaré un parell de frases que es digueren a una taula rodona, organitzada pel setmanari «Canigó», i on els dos temes que es tractaven (1.—L'«apertura» 1974-75 «any Arias» vista per Catalunya. 2.—Situació actual dels Països Catalans) tenen un significat especial per nosaltres.

ARMET: L'«apertura» no és altra cosa que un intent de resoldre les contradiccions internes de les classes dominants. En aquest sentit significa molt poc per a les classes populars dels Països Catalans.

COLOMINES: L'Estatut d'Associacions no significa res per a Catalunya. No hi ha llengua ni hi ha cultura que no es recolzi damunt una realitat política.

CANYELLES: L'«apertura» no és un procés democràtic, sinó una fórmula del propi continuisme del sistema. Hauríem d'intentar que els espais de llibertat fossin cada vegada més grans, que arribi a ser una llibertat permanent.

PALLACH: Hi ha una frase de Cae-tano que diu que volia l'evolució dintre de la continuïtat i que s'assembla molt a la de l'Arius, que diu que vol la innovació dins l'estabilitat. Les llibertats no es concedeixen, les llibertats es conquisten sempre.

SOLE-BARBERA: L'«apertura» consisteix en un continuisme: perpetuar una situació donant-li uns vernissos de novetat. Cal el recolzament de les llibertats, que per a nosaltres, catalans, significa sentir-nos autènticament i políticament catalans.

SENILLOSA: La personalitat de l'actual cap de govern és una cruïlla: o duu a terme l'«apertura» o s'ha de tancar dins un «bunker». Nosaltres estem en contra de les estructures reaccionàries injustes.

REVENTÓS: L'«apertura» és un intent de perllongar una situació d'esgotament històric. La conquesta de la llibertat és la conquesta de totes les llibertats.

Aquest breu resum de frases vos pot donar una perspectiva del joc. La conscienciació de jugar net i fort és majoritària, tant als barris com a les fàbriques, tant a la Universitat com als Col·legis Professionals: als carrers.

I tot l'allau de conferències és la veu silenciada d'una col·lectivitat que vol deixar d'esser espectadora per convertir-se en protagonista.

L'historiador Fontana assenyalava a un periodista un dels possibles i necessaris camins: **No és vàlid dir que no es pot fer res fins que tot canviï, que mentrestant cal esperar. Convé intentar el canvi d'allò que és a prop de nosaltres: seminaris, cursos, trobades amb professors, etc. Per comparar-ho amb un altre terreny, votar és tan im-**

portant com ensenyar a votar. Per tot això cal anar preparant-se...

Companys/nyes, lectors/es, ja ho sabem!

Barcelona, Abril 1975.

BIEL MESQUIDA I AMENGUAL

(Ve de la pàg. 20)

gant el desig creador de Déu dins la diversitat i la pluralitat (n. 3), és plenament cristiana l'afirmació que aquestes coordenades socials construeixen diferents grups comunitaris i els diferencien. Per tant, la llengua, la cultura, la unitat de relacions d'afecte i de comerç, la identitat geogràfica, defineixen els diferents grups ètnics, i constitueixen en darrer terme la personalitat humana de cadascú. De manera que tota sincera voluntat de respecte envers la persona humana haurà de anar inclosa en un respecte efectiu de la personalitat dels diversos grups ètnics.

Aquest fet de naturalesa demana ésser salvaguardat per l'ordenament polític. Per això els bisbes, lluny de pronunciar qualsevol dictat polític, recomanen una imaginació creadora (n. 18). No dubten tampoc d'incloure aquest respecte als valors de les minories ètniques entre els deures de justícia (n. 30). I és que, d'una manera anàloga al fet de com la persona humana no pot ésser sacrificada en nom d'un ordenament jeràrquic pretès com a superior (la família, per exemple), així tampoc la identitat de grup, o regional, no pot ésser minusvalorada en nom d'entitats polítiques superiors, sinó que aquestes trobaran en el bé comú la seva única raó de ser. Amb tot, cal reconèixer i denunciar els obstacles i les possibles desviacions en aquest camí (n. 11). És un factor més que ens obliga a treballar per l'efectiva reconciliació entre els diferents grups que conformen la societat en què vivim i l'Església que construïm.

JORDI GAYA

RÀDIO POPULAR

és cosa nostra

C. O. P. E.
MALLORCA

MALLORCA AL VENT

De dilluns a divendres a les 15'30 h.

CANÇONER D'AVUI

De dilluns a divendres a les 11 h.

Els dimarts a les 22'30 h.

Realitza: Joan Manresa

RONDAIA MALLORQUINA

Dimarts a les 18'30 h.

Diumenges a les 22'30 h.

Arxiu de Fonoteca de l'Emisora

SALA PELAIRES

GALERIA D'ART

Resurrezione di Odette

STEFANO

A partir del 16 de maig

PELAIRES, 63 TEL: 223696 CIUTAT DE MCA.

MATAS

Ybag..Varon

LINIA AVANÇADA PER HOMES
LINEA AVANZADA PARA HOMBRES
LIGNE AVANÇÉE POUR MONSIEURS
LATEST LINE FOR GENTLEMAN

CENTRE COMERCIAL "LOS GERANIOS"

AL C/ **SANT NICOLAU** 20B
PALMA DE MALLORCA